

JESZCZE (7495) *pt*

Oba e jasne.

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

Uwydatnia kontynuację (inną od spodziewanej) (7491) :

A. *Przy określaniu czasu trwania czynności lub stanu (3958) :*

a. *Uwydatnia kontynuację trwania czynności lub stanu; nadal, ciągle; adhuc Vulg, PolAnt, Mącz, Modrz, Cn; ultra Vulg; etiam nunc Modrz, Cn; nunc etiam Cn (1063) : BierRaj 17; Y przykładał nos do vchá/ Pátrząc zali iefzće dycha. BierEz I4v (4); OpecŻyw 158 (3); OpecŻywList C; PatKaz II 81; PatKaz III 134; HistJóz D4 (2); FalZioł V 73v (4); BielŻyw 165 (2); GlabGad G3 (2); Też pieniądze iefzće nayduią w polńce przy potokach gdzie dzdzewnica wybiją, albo na roli gdy orzą. MiechGlab 46 (9); WróbŻołt S6; LibLeg 9/52 (13); RejPs 76v (5); LibMal 1543/73v (3); RejRozpr C3v; LudWieś A3v; SeklWyzn b4v (5); Zephira fie iefzće ociaga RejJóz D3 (5); SeklKat Z2; ZapWar 1548 nr 2656; RejKup I (9); Ale rycerze iefzće w tym wąpili HistAl E3v (2); KromRozm I B4v (2); MurzNT 18v; Były też álbo yefćce fą Ewányelie pod Nykodemowym y pod Bártłomyeyowym napifem KromRozm II c4 (3); KromRozm III I8v (2); Diar 67 (2); BielKom D8v (2); GliczKsiąż B4v (5); LubPs aav (4); KrowObr B4v (11); RejWiz 109v (14); Abowiem iefćce lud offiarował [adhuc enim populus immolabat]/ y zápały czynił ná tych gorách wyfokich. Leop 4.Reg 12/3 (14); Ia idę s kárczmy łotrzy iefzće w drugiey pili/ A nie byli ták dóbrzy/ áby mię pocźćili. RejFig Ee3v (7); Y odefzli z támtąd oni mężowie á fzli ku Sodomie/ ále Abráhám iefzće ftał przed pánem. BibRadz Gen 18/22 (23); [Teodozjus] połał Stylliká mężá vdátneho do Niemiec/ áby fkocił Sáłki á Fráncuzy/ ktorzy mu iefzće byli przeciwni BielKron 157v (55); GrzegRóżn G4v (3); KwiatKsiąż H2; Catechumenos, [...] qui adhuc inbuitur elementis religionis, Ten ktorego yefzće w wierze krześciańskiey náuczáyą. Mącz 40d (33); OrzQuin S4v (2); Prot Bv (3); SarnUzn H; SienLek 115v (4); RejAp 118v (6); GórnDworz L13v (5); HistRzym 28v (3); RejPos 67 (12); RejPosWiecz³ 97 (2); BielSat G4v; GrzegŚm 45 (2); HistLan Fv; KuczbKat 50 (2); Y tyś wygrał s fwemi fkoki/ Ze cie iefzće bolą boki RejZwierc 231v (10); BielSpr b4 (2); WujJud 1v (4); WujJudConf 118v (3); RejPosWstaw [143⁴] (2); BudBib C3 (16); HistHel C3v (2); MycPrz II C2; Strum E4v (2); iefzće tych to Iágełłow zacnych Krolow náłzych/ macie miedzy sobą ofstáteczne pozofstále potomstwo BiałKaz M3 (2); BudNT dv (4); po ftu y trzydzieści lat rodzili mu [Abrahamowi] fie iefzće fynowie. CzechRozm 148v (25); PaprPan I4 (6); KarnNap ktv; ModrzBaz 54v (2); SkarJedn A3v (3); KochOdpr B4v; Widząc Pháráo iłz vchodzą/ tąż drogą/ ktora iefzće fucha byłá/ puścił fie za nimi. SkarŻyw 481 (29); Oczko 20 (2); KochPs 195 (2); MWilkHist H3v; o ktore żito Controuerfia iefł miedzi onym a Ianem Buinikiem. o co w prawie iefzće stoią. ZapKościel 1581/25 (2); StryjKron 280 (9); CzechEp 50 (13); NiemObr 84 (4); ReszList 175 (2); WerGość 224 (2); WisznTr 30; BielSen 18; PudłFr 59 (2); ArtKanc C3v; GórnRozm E3 (3); KochWr 40; A tak fluchaicie wi ktorzi to idziecie iefce za polewka [...] ánieobatzitzie fkod y krziwdi matky fwey R: P: PaprUp Kv (5); ActReg 27 (8); Calep 1033a; GórnTroas 9 (4); GrabowSet R4v (2); OrzJan 34 (4); LatHar 88; W zyfku mamy tylko to/ że iefzće żywiemy. KołakCath C2v; WujNT 1.Cor 3/2 (20); Y Exequutia oná przelzła zá Króla Auguftá, iefzće ią pámiętáią niektórzy, y ná nię boleią. SarnStat 1269 (10); WitosłLut A4 (2); KmitaSpit C3v; PowodPr 6 (4); ná on czás Apofłołowie*

tego imienia kápłan nie vzywáli [...] dla tego iż kápłáńftwo ftárego zakonu ielzche kwitnęło *SkarKaz* 608a (9); *VotSzl* B4; *CzahTr* I3v; *KlonFlis* A4v; *ZbylPrzyg* B3; *SzarzRyt* C.

Połączenia: »jeszcze i jeszcze« = *bezustannie* (2): Ielłcze y ielłcze prośię moy pánie ochędożywłfyzłość [!] moię zgładz grzech moy *RejPs* 76v; *WysKaz* 7.

»już(ci) ... (a, choć) jeszcze« [*przy uwydatnieniu równoczesności czynności*] [*szyk 19 : 6*] (25): *BierEz* L2; *OpecŻyw* 96v; *RejJóz* C8v; *RejKup* c8v; *Leop Hebr* 11/4; *BibRadz* I 476 *marg*; *Mącz* 283c (2); *OrzQuin* Z; Iedni iuż ná Gránicy głowy náftáwiáią/ Drudzy fię ielzche domá dopiro zegnáią. *Prot* B4v; *SarnUzn* E5; *RejAp* 144 (2); *RejPos* 53v (3); *KuczbKat* 155; *RejZwierc* 262v; *BudNT przedm* b8v; *CzechRozm* 31 (2); *SkarŻyw* [407]; *KochFr* 81; Ielzche mówił [*Tęczyński*]: á káždy iuż ftał w fwoim rzędzie Po gotowiu *KochPam* 86; *SkarKaz* 577b.

W zdaniach eliptycznych (28): *RejWiz* 46; *RejFig* Bb4v; *BielKron* 85v (3); Aleć to ielzche włzitko poczátki/ pochwili Będzie tego podobno więcey *KochSat* A3v; *KwiatKsiąż* B3v; *Mącz* 283d (3); krol I. M. ielzche w kownácie *GórnDworz* T4; *RejPos* 283v; *HistLan* B2; *RejZwierc* 234a; *BudNT przedm* c6; Wízákże to ielzche v mnie dziwna z iákiego wždy rozładku ludzie ci do tego przychodzą *CzechRozm* 203 (2); *PapPan* Z3 (2); *ModrzBaz* 71; *SkarŻyw* 21 (2); *KochFr* 98; *GórnRozm* C4v; *KochFrag* 46; *WyprPl* Bv; *KmitaSpit* C4v; Acźci mi po wczoráyłzym/ ielzche łzumna głowá/ Więć fie też nákáziłá/ iáko czuię mowá. *PaxLiz* E3v.

W połączeniach z przymiotnikiem i imiesłowem przymiotnikowym (96): *BierEz* I4v (2); a záby ná mileyłlé⁶⁰ fyňa ielłcze żywého vvrzala. *OpecŻyw* 136 (6); *HistJóz* Dv; *BielŻyw* 148; otczowie ich w Iuhrze ludzie fá grubi á ielzce poganłci. *MiechGlab* 60; *RejPs* 31v; *RejJóz* M2; *BielKom* A3; *GliczKsiąż* D6v; A ták kołcioł fwięty á zebránie wiernych/ [...] fá práwie iáko niewinne á ielzche fáce dzyatki *LubPs* B6v (2); *KrowObr* 166v; *RejZwierc* 89v; *BibRadz* 1.Reg 1/24; námázáli go [*Włodzimierza*] Rulfacy máściámi tákimi/ iż ielzche w zupełnym cíele w grobie leży w Kijowie *BielKron* 428 (13); *KwiatKsiąż* B4v; *Mącz* 459d (5); *LeovPrzep* Iv; *RejAp* 118 (5); *GórnDworz* Aa; *RejPos* 327; *GrzegŚm* 43; *KuczbKat* 235; *RejZwierc* 236; *WujJud* 56 (2); *BudBib* I 209v *marg* (2); *HistHel* D2v; *CzechRozm* 24 (3); *ModrzBaz* 105v; *SkarJedn* 81 (2); Szli przyiáciele pogrzebwlzy ciáło: y między workámi iego nálezi ielzche cíeple ferce iego. *SkarŻyw* 545 (10); ná Spitká ielzche fię rucháiącego wyrok vczynion *StryjKron* 587; *ZawJeft* 14; *Calep* 1075a; Tu do czarného morzá ielzche świeże fzláki *KochCz* A3v; *GrabowSet* P3v (2); *LatHar* 330 (3); *WujNT* 13 (10); *WysKaz* 17; *SkarKaz* 634b; *GoslCast* 51; Porwie go mocno w zęby ielzche pijánego *CzahTr* L; *ZbylPrzyg* B.

W połączeniach z przysłówkiem lub wyrażeniem przyimkowym (36): ielzche dofić potrawy mieli *BielŻyw* 14; *KromRozm III* B5 (2); *LeszczRzecz* A2; *RejZwierc* A6v; *BibRadz* 2.Cor 5/6; *BielKron* 10 (2); ielzche niégdzie to przezwilko máią *SienLek* Yyy; *GórnDworz* V7 (2); thy rzeczy [...] vftáwicznie tkwią przed oczymá náłzymi/ á wždy fie ielzche rozno á dáleko od nich odnošimy. *RejPos* 285 (3); [*Polska*] rołkofzy fwych zwyczáynych vzywála/ y ielzche poczęści vżywa *RejZwierc* 255 (2); *BielSpr* 48v (2); *KochList* 3; *BudBib Gen* 29/7; tylko nogi one y želázne y gliniáne ielzche potrołze trwáią. *CzechRozm* 169 (2); *SkarŻyw* 230 (2); *MWilkHist* F; *StryjKron* 205; á o fyngu ielzche pod załłoną mowi? *CzechEp* 220 (2); *ArtKanc* S4; *ActReg* 133; Iełt nas ielzche wiele w Polłzce żywych/ ktorzy pámiętamy *PowodPr* 77 (3); *SkarŻyw* 208a; *SkarKazSej* 680a.

W połączeniach z przysłówkiem lub wyrażeniem przyimkowym określającym czas; *etiam num Mącz* (250): *PatKaz I* 13; [żona Boecjusza] pieśni kościelnych nie mało złożyła, które ielzczę j do czałow ninieyfzych na niezporzych bywaią fpiewany. *BielŻyw* 171; na on czas ielzce Greci y Włofzy tam mielzkali *MiechGlab* 71 (5); *LibLeg* 8/26 (2); Myefchka yelzczę y dziłz then pawel włowiczu *LibMal* 1548/140 (3); *SeklKat* O4v; *RejKup* g4; *MurzHist* A3v; *MurzNT* 82v; *KromRozm III* D2; *DiarDop* 113 (3); *BielKom* F5v; *GliczKsiąż* E3; A ielzczę do tego czałfu trwam w fwey wielkiey ćirpliwości *LubPs* ee3v (3); *KrowObr* 10v (9); *RejWiz* 99 (8); *RejZwierz* 43v (2); *BibRadz Gen* 19/37 (9); *OrzRozm S*; Był ielzczę ná ten czas przy Celárzu Kłiążę Sáلكie *BielKron* 236v (79); *Mącz* 108d (2); *OrzQuin* N4; *RejAp* 59v (11); *GórnDworz* Aa (2); *RejPos* 26v (28); *GrzegŚm* 42; *RejZwierz* 18v (6); *BielSpr* 11 (2); *WujJud* 53; *WujJudConf* 28 (2); *BudBib 3.Esdr* 1/31 [32] (3); *MycPrz II* C3v (2); *BudNT przedm* c3v; ielzczę po dziłiefyfy dzień/ ieden drugiego náuczca *CzechRozm* 110v; Ktore błogofławieńftwo/ y teraz ielzczę w wiernych chwałćách iego zołtało. *CzechRozm* 163 (15); *PaprpPan* C3v (2); *ModrzBaz* 32v; *SkarJedn* 260 (4); á Połocko w ten czas niewiem ielłi było ielzczę *StryjKron* 275 (6); Rzymfkie Celárze: ktorzy ielzczę ná ten czas pánowáli. *CzechEp* 355 (5); *NiemObr* 160; *KochEpit* A3; *ReszPrz* 24 (2); *ReszList* 148; *WerGośc* 211 (2); *WisznTr* 35; *KochSob* 59; *PudłFr* 43; *KochWr* 40; *PaprpUp* K; *ActReg* 72; y nie Polaki nas/ ále Láchy poftárému podził dzień ielzczę zowie. *KochCz* B2; *KochFrag* 51; *JanNKar* B4; W ziemi Sędomiérłkiéy ielzczę trwa dotychmiast *Confuetudo SarnStat* 1283 (2); *PowodPr* 21; *SkarKaz* 517b; *KlonWor* 13 (2).

b. *Uwydatnia określony moment trwania (początek lub koniec) czynności lub stanu (zwykle z określeniem czasu); już; iam Modrz, Cn; etiam Modrz; adhuc, etiam tunc Cn (615) :*

a. *O przeszłości: podkreśla dawność czynności lub stanu (520) : ZapWar 1520 nr 2166; OpecŻyw 22 (2); PatKaz I 8; marya dzyeuycza wybrana matka bołtwa/ o yelzczę przed wżemy vyeky PatKaz II 48v (30); PatKaz III 111; MetrKor 40/818; FalZioł IV 13b; BielŻyw 55; bywało (ielzczę y za pogańftwa) [...] wiele pań ftatecznych, mądrych/ y przeważnych GlabGad A2v; LibLeg 10/67 (2); RejPs 42v (13); RejKup n3v (4); HistAl C8v; MurzHist D3v; KromRozm III D5v (2); Diar 91 (2); BielKom A3; GliczKsiąż I3v; LubPs cc6v (6); pan Bog ielzczę od ftworzenia Swiátá/ wżytki Mężoboyce pod perfoną Kaymową náznaczył GroicPorz n4v; KrowObr 190v (14); Ielzczęchmy go po kroku iż Dudek pocżuli. RejWiz 98 (6); Leop Hebr 11/5; LeszczRzecz A2; RejZwierz 58 (2); BibRadz 2.Esdr 9/32 (7); Połłáni byli w tey rzeczy przelżłego roku ielzczę połłowie BielKron 417; fzcżenięta pozdychály ná drodze ielzczę. BielKron 444v (69); GrzegRóżn Ov; Mącz 396a (2); OrzQuin V (2); SarnUzn Gv; SienLek a4; [czart] ielzczę w Ráiu pokáł przodki náłze RejAp 100 (24); GórnDworz C6v; HistRzym 119v; to ielzczę Moizelżowi y innym Prorokom opowiedzyano było. RejPos 339v (94); RejPosWiecz³ 97; BialKat 158 (2); HistLan Fv; RejZwierz A2 (11); BielSpr 70; A then błąd o fámeý wierze vřprawiedliwiáiąceý nie dopiro/ ále ielzczę zá Apoštołow náłtał WujJud 103v (4); zemdlála dułzá iey/ záłżło iey słońce ielzczę zá dnia BudBib Ier 15/9 (6); HistHel C; MycPrz I A2v; WierKróc B2; BudNT c7 (7); CzechRozm 60 (9); PaprpPan A4 (2); STárodawny á ielzczę od pocżátku wżytkich rzeczy [pervetustus et a prima rerum origine receptus mos] ielł obyczáy/ że o Szkołách ma ftaránie Rzeczpołpolita ModrzBaz 128v (4); SkarJedn 179 (7); Mnieć grzéch ielzczę w mléku mátká podawála. KochPs 76 (7); [Lucjan] Ielzczę z młodu winá nie pijał iedno fámeý wode SkarŻyw 46 (14); MWilKHist*

B2; *StryjKron* 121 (8); yeczemi powyadał Moy oczyecz *ZapKościę* 1584/52v (2); *CzechEp* 192 (7); *NiemObr* 54 (4); A dla twoiéy ochoty Ieczem tu od Soboty. *KochFr* 47 (4); *KochDz* 108; *KochPhaen* 1; *ReszPrz* 29 (3); *WerGośc* 270 (2); *WerKaz* 279 (2); TY łpiz á ia lám ná dworze/ Ieczce od wieczornéy zorze *KochPieś* 24; *ArtKanc* K12 (2); do złęgo fłkonniefyze ięft człowieczeńtwo náłze/ (zá onem ieczce iábłkiem/ ktorego nie fortunnie Iewá fkołztowála) *GórnRozm* 13; *KochWr* 28; *PapUp* L; acz przed Miesopusty ieszcze przyiachał *ActReg* 142 (6); *GrochKal* 6; to ięft łtátut dawny/ ieczce od Kázimiérzá Wielkięgo vczyniony *OrzJan* 59 (2); Ze koń letni nalepfzy: ieczcem ia to wiedział W łzkole *WyprPl* B4; *LatHar* 395 (5); *RybGęśli* A2; *WujNT* 128 marg (2); O záłożeniu łkárbu póspolitégo ku porátowánium vbogich, ieczce zá Auguřtá rádżono. *SarnStat* 368 (7); *SiebRozmyśl* [A3]v (2); *PowodPr* 23 (2); z dziećnińtwá ieczce puřtelniczy żywot záczął. *SkarKaz* 42a (6); *PaxLiz* E; *KlonFlis* B2; *KlonWor* 58.

Połączenia: »już (wnet) ... jeszcze« [szyk zmienny] (6): *PatKaz II* 52; *RejWiz* 88; á to błogofławione kroleństwo/ iuż łie wnet poczęło ieczce tu ná tym łwiece *RejPos* 344v (3); *WujJudConf* 80.

»snadź jeszcze (wnet)« (10): Y będzie imię náwiek wiekom chwalebne/ ktore łnadz ięfcze przed floncem náłtáło *RejPs* 105v (6); *RejWiz* 88; *RejZwierz* 51; *PapPan* D (2).

W połączeniach z przysłówkiem lub wyrażeniem przyimkowym ogólnikowo określającym czas (46): *HistAl* K5; A ty księgi y bluznierřtwá/ przedtym ięftze dobrze/ łá Łácińłkim ięzykiem y Greckim drukowane w Łowánium flawnym mieřcie *KrowObr* 151v (2); *RejWiz* 144 (2); *BibRadz I* 1v marg (2); *BielKron* 420 (4); *RejAp* 185v; Gdyż to ięfcze z dawná o nim Prorok powieđał *RejPos* 346 (14); *WujJud* 225v; *WujJudConf* 80; Obcymi łię łtáli niezboźnicy (ięfcze łkoro) z żywotá *BudBib Ps* 57/3 [4]; Łácińicy ięfcze ná on czás z Greckiego ięzyká ná łwoy/ písmo Apořtółłkie przełżyli *BudNT przedm* c7; *CzechRozm* 239v (3); *ModrzBaz* 117; źem to ięfcze z przodku W. M. opowieđał *KochOdpr* A2; Y iam teź to krolu Ięfcze ná ten czás wiedział *KochOdpr* D2v; *SkarŻyw* 575; *CzechEp* 119; *ArtKanc* N14v; *GórnRozm* L4; P. Bóg ięfcze dawno przez proroki/ [...] wolá łwoię nam obiáwił *KochWr* 23 (2); *GostGosp* 104; *KochCz* B2v; ięfcze znowodku áffekty oboiey łtrony były rozźárżone *PowodPr* 46.

Z przymiotnikiem i imiesłowem przymiotnikowym (10): *BibRadz I* 1v marg; Dárował go [króla węgierřkiego] ktemu Zygmunt łzkátułá łrebrną pełną kořci S. łygnetem Łudwigowym ięfcze zápieczętowane. *BielKron* 384v (2). *KwiatKsięż* E4; *RejPos* 330 (2); *CzechEp* 9; *PowodPr* 13 (2); [niektore wdowy] łmiáły Záłtápiwřzy łkim inřzym/ mowić że to brzemię Ięfcze niebořczykwłkie ięft włáściwe plemię. *KlonWor* 62.

β. *W rozważaniach, traktatach, kazaniach itp.; adhuc Vulg, Modrz* (95): *OpecŻyw* 20 (2); *PatKaz III* 87v; PAralizowe ziele ktore ięfcze z zimy pocźina kwitnąć kwiatłki ma żółte *FalZioł* I 63c; *GlabGad* H5 (2); á ták mnie nielza iedno vćiekáć łie ktobie/ á ięfcze łporánku zabieżeć tobie zmodlitwámi łwemi. *RejPs* 130 (8); *LibLeg* 11/41; *MurzNT* 111 (2); *BielKom* Cv (2); yęfcze dzyecyę w kołebce leżeć będzie/ ocyec gdi mu łie gołcyę tráfiá/ onęgo ná picyę zápráwi *GliczKsięż* D8 (5); *LubPs* hh4; *KrowObr* 191; *RejWiz* 79v (2); *Leop Luc* 1/15; ma przyłiac ze cztermi łdobremi łłáchćicy/ ktorzy ięfcze w łzyku máią być miánowani *UstPraw* D3 (2); *RejZwierz* 133v (2); *BibRadz Num* 30/11; *BielKron* 43v; *KochSat* 83v; *GórnDworz* H2; W tymći to domu łwoim ięfcze zá żywotá káźdego tu ná zyemi

opieka fie im ten Pan iego *RejPos* 293v (17); To iest namędrfzy czo ielzcze w pokoju/ Rozmyfla co ma przypać w przyfzłym boiu. *RejZwierc* 228v (22); *WujJud* B3v; *RejPosWstaw* [41³]v (2); *KarnNap* B3v; *ModrzBaz* 12 (3); *SkarŻyw* 15; *CzechEp* 101; Zadátki ktore Sternicy Flíffom zádawáia/ ná mieyfcu ielzcze Szyper ma nápiác ná Regeltrze w domu *GostGosp* 94; O Zołnierze Inflantckie aby płacá ieszcze naElectey obiecáná mieli *ActReg* 26; *LatHar* 686 (2); wżytkie dziatki Chrześcíańskie ielzcze w żywoćiech mácierzyńskich śwíety mi fą *WujNT* 541 (3); *SarnStat* 12 (3); *SkarKaz* 577a (3).

Połączenie: »już ... jeszcze« [szyk 6 : 1] (7): *RejAp* 169 (2); ielzcze w żywocie máthki twey then dobrotliwy Pan iuz przegláda á przepátuie ty wżytki dobrodzyeyftwá fwoie *RejPos* 192 (4); *RejZwierc* 59.

c. *Uwydatnia brak rozpozęcia, trwania lub zakończenia spodziewanej czynności lub stanu; jeszcze nie; adhuc, nondum Vulg, Mącz, Modrz, Calep, Cn; nihil dum Mącz, Calep, Cn; nec dum Vulg, Cn; nec quidem Vulg; non iam Modrz; nequedum Cn (1433)* :

α. *Bez wyrażonego przeczenia (58)* : [obietnice boże] ktore fie fpełniły á ktore ielzcze. *CzechRozm* 69v.

Połączenie: »już ... a ... jeszcze« (1): á tych rzeczy ktorych fie iuz nauczýli máia ie rozmyflánim záchować/ á ktorych ielzcze/ tedy przeż wftáwiczne á pilne czytánie máia fobie wfpofobiać. *KwiatKsiąż* K4v.

Z przysłówkiem „mało” (56): *MiechGlab* 11; *RejRozpr* E2; A ielli ielztze málo máż ná tych kxiągach iego/ pytay że żywych *KrowObr* 8 (19); *RejWiz* 103v (4); ielzcze fie málo tobie zda [*Nunquid parum est tibi*] yžeś nas wywiodł z źemie Egyptfkiey *Leop Num* 16/13 (2); *RejZwierz* 83; *BibRadz Gen* 35/16; *BielKron* 364v (2); *OrzQuin* L3 (2); *HistRzym* 130v; ielzcze málo ábo nic nie rozumieli o fwiętym Bołtwie iego *RejPos* 206v (5); *RejZwierc* 52 (3); *BielRozm* 7; *WujJud* 129v; *CzechRozm* 134v (2); *KochPs* 116; *CzechEp* 63 (2); *NiemObr* 113; *WerGość* 254; *PudłFr* 40; *PaprUp* C3v; *GórnTroas* 11; *PowodPr* 59; *KlonWor* 77.

β. *Z przeczeniem (1375)* : Był onym figom bárzo rad/ Abowiem był ielzcze nie iadł. *BierEz* Q (7); *OpecŻyw* 4 (13); *PatKaz I* 8 (2); *PatKaz II* 36 (2); *PatKaz III* 88; *Murm* 26 (2); *HistJóz* D2v; *FalZiol* IV 18d (11); *BielŻyw* 54; *GlabGad* B4v (3); *MiechGlab* 25; *WróbŻołt* K6v (2); *LibLeg* 7/98 (7); *RejPs* 84v (8); *SeklWyzn* a4v (2); *LibMal* 1545/106 (4); *RejJóz* G4 (7); *SeklKat* Sv; *RejKup* e7v (11); *HistAl* B4v; *MurzHist* P (3); *MurzNT* 54 (10); *KromRozm II* c2 (14); *KromRozm III* D5v (3); *Diar* 42 (4); *BielKom* n1b 4 (4); *GliczKsiąż* D7 (5); *GroicPorz* C2 (5); *KrowObr* 8v (23); *RejWiz* 184v (13); *Leop Gen* 15/16 (20); Iac po nim ielzcze tego niebaczę/ ále gdy mi nápiáce [...] w ten czás fye tego pewnie dowiem. *OrzList* gv (2); *RejFig* Bb2 (2); *RejZwierz* 2 (6); *BibRadz Gen* 2/5 (25); *OrzRozm* C4v (6); Gdy fie przez Nieftr śláchtá przeprowádzila/ iedno dwor krolewki z zołnierzmi ielzcze nic/ [...] vkazáli fie Wáláfzy z láfow *BielKron* 407 (73); *GrzegRóżn* G4v (5); *KwiatKsiąż* K4; *Mącz* 474d (34); *OrzQuin* B2v (9); *Prot* E2 (4); *SarnUzn* B7 (5); *SienLek* 156v (4); *LeovPrzep* Hv; *RejAp* AA5v (15); *GórnDworz* B6 (27); *GrzepGeom* H2v (2); *HistRzym* 3v (4); *RejPos* Bv (54); *BialKat* 103v (3); *GrzegŚm* 11 (8); *HistLan* Fv; *KuczbKat* 100 (4); Ielzcze to nie zyfk kogo pánem zowá *RejZwierc* 229 (27); *BielSpr* 25v (6); *KochMon* 34; *WujJud* A4v (6); *WujJudConf* 23v (3); *KochList* 3; *RejPosRozpr* c3v (3); oto ielzcze dniá dofyc y ielzcze nie czás zágániác dobytku *BudBib Gen* 29/7 (12); *HistHel*

C3v (4); *MycPrz* II Av (2); *Strum* P4 (2); *BudNT przedm* c7v (15); *CzechRozm* ktv (78); *PapPrPan* B3v (7); Iełzcze nie mowię áby ie karał [*non iam dico*]/ bo teraz nie o práwach mowię *ModrzBaz* 20 (11); *ModrzBazBud* ¶6; A ielzcze temu iey niefzczęściu nie koniec *SkarJedn* 391 (10); *KochOdpr* B4; á ieflti to *Alpháltum*/ álbo czarna á gruba náph tá/ iam ielzcze nie dofzedł *Oczko* 17v (5); *SkarŻyw* 50 (42); Tákli moiá Orfzulá/ ielzcze żyć ná świećie Nieumiawłzy/ muśiáła w ránym vmrzéc lećie? *KochTr* 4 (5); *MWilcHist* H3 (4); *StrykKron* A6 (5); *CzechEp* 176 (42); *NiemObr* 51 (7); *KochFr* 79 (2); *KlonŻal* B2; Niemiéc złotá/ Ielcze niefzkodá: ále fzkodá/ co frototá. *KochDz* 108 (2); *KochSz* C2v; *KochMRot* B4v; *ReszPrz* 54; *WerGośc* 210 (4); *KochPam* 85; *KochPieś* 5; *KochPs* 203; IEłcze było nic nie znác/ áby dzienna zorzá Wychodźic miáła ná świat z głębokiego morzá *PudłFr* 66 (3); *ArtKanc* E15; *GórnRozm* A (6); *KochWr* 24; *PapUp* E3 (2); *ZawJeft* A; [poseł] mi się ieszcze od Pana Hetmana nie wrocieł. *ActReg* 61 (19); *Calep* 699a (6); *GostGospSieb* +3v; [jelonek] Rożków ielcze nie czuiąc/ óstro fie nie ftawi *GórnTroas* 40 (4); *KochAp* 6; *KochFrag* 25 (2); *OrzJan* 42 (3); *WyprPl* C (2); ielzczelmy nie w niebie/ gdzie áni ftychác o żadney przeciwności/ y vtrapieniu. *LatHar* 578 (10); *KořakCath* C2; ielcze áni Cefarz áni Rzym nie przyiáł był wiáry Chriřtuřowej *WujNT* 498 (64); *WysKaz* 31; *JanNKar* B3v (2); *SarnStat* 10 (22); *SiebRozmyřl* F2v; ná młodź Conřtitucia fię ftañowi/ ktorem 30. lat ielzcze nie minęło/ aby fię ćwiczyli w rzeczach rycerřkich *GrabPospR* K4v; *KlonKr* B3v; *KmitaSpit* B2 (2); Ná tym řtopniu niewdźięczności nieřtañęła ielcze Polřká *PowodPr* 19 (4); *SkarKaz* Ooooo (18); *VotSzl* B4; ielcze mię nie wzywał Zaden *CiekPotr* 66 (3); *CzahTr* I3v (2); *PaxLiz* E2v (3); *SkarKazSej* 659a (3); *KlonFlis* Ev; Lecź my ielcze Párnářkich gor ni zdroiow znamy *SkorWinsz* A3v (2); *KlonWor* 9; *ZbylPrzyg* ktv (2).

Pořczenie: »(a, ale itp.) ieszcze ... (a, lecz itp.) juź« [*szyk zmienny*] (35); *PatKaz I* 8; *PatKaz II* 27 (5); *FalZioł* V 29; A wřzak acź ielcze nie wiem iuź mię řtrach Źeymuie *Rejřóz* G7; *BielKom* B5; *RejWiz* 88; *Mącz* 218b; *LeovPrzep* H2; *RejAp* [15]v (3); *RejPos* 9 (5); *Grzegřm* 59; opilec ielcze niewie iefli żyw á iuź znowu konwie podle fiebie máca. *RejZwierc* 75v (6); *WujJud* 209v; *BudNT przedm* a2v; *KochPs* 202; *SkarŻyw* 159 (2); *WerGośc* 227; Niewoley bowiem iuźeř dořwiádfzył/ lecz wolności ielczeř nie řkofřtował *Phil* F; *SkarKaz* 577b.

W pořczeniach z przymiotnikiem, zaimkiem przymiotnym lub imiesłowem przymiotnikowym (118): *OpecŻyw* [127]; *PatKaz I* 12; *WróbŻořł* D6v; *RejPs* 206v; wřkornyach nyemyeczkich chodzi pacholek yelcze nyeobrořly *LibMal* 1554/183v (3); *RejKup* d3v (2); *HistAl* M3v; *MurzHist* C4; *MurzNT* 135v marg; *KromRozm III* L7; *Diar* 43 (2); Ba, i nie ta ieszcze tego jest przyczyna *DiarDop* 102 (3); Ielcze fie nie wřzech řpifało/ Bo párgáminu nie řtało *BielKom* Dv; *GroicPorz* r4v (4); *KrowObr* 127v; *RejWiz* 166v (2); *Leop Deut* 1/32 (2); *BibRadz II* 54v marg; *OrzRozm* P; Portugálczyicy Źegłowáli ná wřchod řlońcá řzukáiąc nowych kráin/ ielcze řwiátu nie znáiomych. *BielKron* 445 (10); *KwiatKřiqź* L3v; Tyro ac rudis in re aliqua, Nowotny á yelcze nie ćwiczony vceñ. *Mącz* 471b (12); Weźmi mářlá řwięzego/ co ielcze nieřłokáné *SienLek* 183 (4); *LeovPrzep* H2v; *RejAp* E8 (3); *GórnDworz* C7v (2); *RejPos* 122v; *RejPosWiecz*³ 98; *Grzegřm* A3v; *BielSpr* 51v (2); *WujJud* 127v; *Strum* Q3v; *CzechRozm* 79v (6); *ModrzBaz* 135v; *SkarJedn* 345; *SkarŻyw* 159 (8); lecz gdy fie Niemcy ruřniczná řtrzelbá ielcze Litwie nieprzywykła męźnie bronili/ y wiele Gediminowi ludu pobili *StrykKron* 410; *CzechEp* [381] (4); Serceć ielcze nieřtaré/ chořia broďá řiwa. *KochFr* 131 (2); *KochSz* B4v; *WisznTr*

33; *BielSjem* 20; *ActReg* 94 (2); [szczenie] do boiu ma ząbki ielcze niedoftálé *GórnTroas* 70; *LatHar* 200; *RybGęśli* C4 (2); Wfzákże ielcze zupełney odpłáty nie wzięli. *WujNT* 774 (3); *SarnStat* 702 (5); *GrabPospR* N4v; *PowodPr* 79; *SkarKaz* 3b (5); *SzarzRyt* C2v.

W połączeniach z przysłówkiem lub wyrażeniem przyimkowym (99): *BierEz* M3; *FalZioł* III 22c (2); niektóre zwierzęta flepo lie rodzą, [...] gdiz ielcze w nich żywność pokarmu nie doftatecznie lie rozeydzie. *GlabGad* B4v (2); *RejRozpr* F2; *LibLeg* 11/136; *RejKup* Yv (3); *KromRozm III* G3v (2); Też ielcze pewnie niewiezf coć zá dzyeći roftą *RejWiz* 105v (9); ále ná tym ielcze dofyć nie było *BibRadz I* 7a *marg* (4); Piłzą drudzy iż ielcze był do końcá nie vmárł *BielKron* 125v; *KochSat* A4v; *Nondum plane sum* [...] Ielzczem nie práwie ozdrowiał yáko ma być. *Mącz* 171d (7); *RejAp* 82 (8); *GórnDworz* E3 (3); *RejPos* 67 (11); *KuczbKat* 360; *RejZwierc* 10v (8); *BielSpr* 19v (2); *RejPosWstaw* [143³]; *CzechRozm* 169v (9); *SkarJedn* 391; *Piotr* [...] ielcze niedobrze rozumiał fłowá onego *SkarŻyw* 596 (2); *MWilkHist* Fv; *CzechEp* 163 (6); *KochJez* A2; *KlonŻal* C; *KochSz* B2; *ReszPrz* 42; *KochPam* 80; *GórnRozm* D4 (2); [Panie] Okaż profzę/ żeś ielcze zgołá nie porzucił. *GrabowSet* F; *Początki wzrufzenia niedbále odrzucone ielst grzech/ ále ielcze nie do śmierci* *WysKaz* 17 (2); *CiekPotr* B4v; *KlonFlis* E4v.

W połączeniach z przysłówkiem, zaimkiem przysłownym lub wyrażeniem przyimkowym określającym czas (115): *OpecŻyw* 144 (2); *March*² Xv; *MiechGlab* [88]; *LibLeg* 11/47v; *RejPs* 70v; *LibMal* 1547/135; *MurzHist* Hv; *KromRozm II* f2 (2); *DiarDop* 114; *LubPs* K2; *KrowObr* 6v (4); *RejFig* 180v (2); Náfiano złego/ á do tychmiałt ielcze nie przyíflo fkażenie iego [*et necdum uenit destructio ipsius*] *Leop 4.Esdr* 4/28 (4); *BibRadz Hebr* 2/8; *BielKron* 194 (14); *GrzegRóżn* H3; *Mącz* 247a (2); *OrzQuin* N3v; *LeovPrzep* F; *GórnDworz* E4v; Geometria ielcze nigdy w Polfkim ięzyku nie była *GrzepGeom* N2v; *HistRzym* 82v; Tuć ielcze w ten czás żadni bogowie nie byli. *RejPos* 149v; dofyć możemy mieć ná iedney fwey Jewie/ s ktorey lie fprawki ielcze y dziś wfzyfcy wykáfzłáć nie możemy. *RejPos* 322 (6); *HistLan* A3; *RejZwierc* 125; *BielSpr* 52v (4); *BudBib Deut* 12/9 (2); znać że tych słow na on czás ielcze w Greckich kfęgach nie było *BudNT przedm* b6v (4); *CzechRozm* 1v (11); Nie było ielcze ná ten czás żadnych fpraw/ áni o doftawániu fwego/ áni o młzczeniu krzywd [*Nullae tum leges erant*] *ModrzBaz* 102 (2); A ná zaiutrz/ dwieście korcy máki przed drzwiami złożoney nálezi. kto iá przywiołł/ ielcze do tego czáfu nikt niewie. *SkarŻyw* 252 (7); *StryjKron* 16 (2); *CzechEp* 189 (6); *CzechEpPOrz* *2 (2); *NiemObr* 125 (3); *KochFr* 49 (2); *KochPhaen* 15; *KochMROt* A3v; *KochFragJan* 3; *OrzJan* 40; *WyprPl* B3v; *LatHar* [+12]v; ná pawałem was mlekiem/ á nie pokármem: boście ielcze nie mogli znośić: áleć y teraz ielcze nie możecie *WujNT 1.Cor* 3/2 (3); *JanNKar* B; *SarnStat* 1197; *CiekPotr* 52; *SkarKaz* 419b (3); *KlonFlis* A3.

Z imperatiwem (uwydatnia chęć opóźnienia, wstrzymania czynności lub stanu) (10): niechciéy że ielcze pogrżéltz ciala fy na mégo/ żetz lie go pirwéy namiluię vmarlégo *OpecŻyw* 156 (2); *RejJóz* F5; *RejKup* aa5, *RejZwierc* 48; Wody ielcze nie piy [*Noli adhuc aquam bibere*] *WujNT 1.Tim* 5/23 (2); *KmitaSpit* C5v; *PudłDydo* B4v.

Połączenie: »już ... jeszcze« (1): [wdowa ma] Po roku iuz też cieńfzey kofzulki wżywáć/ Czarney przećię/ á biały ielcze niechćiey wdźiewáć. *ZbylPrzyg* B3.

d. Uwydatnia związki czasowe (równoczesność, uprzedniość lub niekiedy bezpośrednio następstwo) między czynnością wypowiedzenia głównego i pobocznego; (*cum*) *adhuc* *Vulg*; *adhuc* *PolAnt*; *cum* *Modrz* (389) :

α. *Pomiędzy dwoma wypowiedzeniami (przeważnie w połączeniach ze spójnikami) (290) :*

Połączenia: »jeszcze ... a« (1): iefłcże oni będą domawiać: á ia wyflucham [*adhuc illis loquentibus ego audiam*]. *Leop Is* 65/24.

»(a) gdy (...) jeszcze ... już, (a. kiedy, a. wtedy)« = *adhuc* *Vulg*, *PolAnt*; *cum* *Modrz*; *cum* (a. *dum*) *adhuc* *Vulg* [*szyk zmienny*] (133); *BierEz* M2 (2); gdy iefłcże był mały/ kármilam go fwyimi pierłiami *OpecŻyw* 150 (2); *PatKaz III* 152; To ziele [...] gdy iefłcże iefł zielone/ tedy iefł na wiele rzeczy pożyteczne *FalZioł I* 78d (2); *BielŻyw* 156 (3); *RejKup* Y; *HistAl* C2v; *MurzNT* *Matth* 17/5; *KromRozm III* P7v; *BielKom* G4; *GliczKsiąż* K (4); *RejWiz* 41; *Leop* 1.Par 12/1 (5); *BibRadz* 2.Par 32/9 (7); *BielKron* 56 (9); ma być vmysł ku cnoćie formowan/ gdy iefłcże miękki iefł *KwiatKsiąż* A2v; *RejPos* 158 (8); *BiałKat* 371; *RejZwierc* 84v (3); *BudBib* *Gen* 25/6 (7); *BudNT* c7v (5); *StryjWjaz* D2v; *CzechRozm* 163; *ModrzBaz* 51; *SkarJedn* 97; *KochPs* 203; *SkarŻyw* 290 (7); *MWilKHist* H; Ali iufł gdy iefłcże świtało Wielki Xiądż Litewłki Olgerd ze wśyftkim Woyłkiem fwoim pod Miáfto przyćiağnął *StryjKron* 421 (2); *CzechEp* 36 (4); *ReszHoz* 129; *ArtKanc* N17v; *LatHar* 42 (3); *WujNT* *Matth* 12/46 (21); *SarnStat* 11; choroby nayćięźłze podobne fą do włeczenia/ gdy fie iedno iefłcże poczuwáią. *PowodPr* 76 (2); *CzahTr* Lv; *KlonFlis* B3v; Cf »naonczas (...) gdy (...) jeszcze«, »onego czasu (...) gdy (...) jeszcze«, »wtenczas gdy jeszcze«, »z dawna ... jeszcze gdy«.

»jeszcze ... a już« (3): *OpecŻyw* 15v; *RejPos* 133; Iefłczem v pierśi wiśiał nędzný mátki fwoiý/ A iufłem był w opiece/ liché dziecko/ twoiý. *KochPs* 103.

»a (a. ali) natychmiast (a. zaraz) (gdy) jeszcze« (4): A nátychmiałth iefłcże on tego domawiał/ Kur zápiał [*Et continuo adhuc illo loquente cantauit gallus*]. *Leop Luc* 22/60; *BudNT Luc* 22/60; *LatHar* 721; *WujNT Luc* 23/60.

»(a) jeszcze (przedtem a. przodkiem) niż(li) (a. nim) ... już (a. wtedy)« [*szyk zmienny*] (26): ayescze nyzem przychal thedy Cessarz y Bałfzowie thak sye domyslyaly *LibLeg* 9/49v (2); *BibRadz* I 12 *marg*; á iefłcże przed tym niż wydał Apellácią nápiśiał kfiąfzki ozniewoleniu Bábiloniey. *BielKron* 196 (3); iefłcże niżli dofłzi do kápłanow/ zá wiárą fwoią/ iufł byli oczyfcieni. *RejPos* 216 (8); *BiałKat* 296; *GrzegŚm* 46; *HistHel* C2v; *Strum* K4v; *CzechRozm* 173v (2); *PaprPan* Dd2; *SkarJedn* 206; iefłcże niżli cię Philip do mnie przyzwał/ [...] widziałem cię [*Priusquam ie Philippus vocaret, cum esses ficu, vidi te Joann* 1/48]. *SkarŻyw* 383; *CzechEp* 231 (2); iefłcze nim Iágełło był wźięt ná królestwo Polłkié/ tedy té ziemie ku Koronie naleźály *SarnStat* 1005.

»jeszcze ... aż« (1): Iefłcże on mowił znimi/ áfł Rachel ífłá z drobem ktory był oycá iey *BudBib* *Gen* 29/9.

»dokąd jeszcze« (4): ábyś fie nieboże dokąd iefłtze dychaśł vznał/ vpamiętał/ y pokuthował *KrowObr* 184v (3); *ArtKanc* O4v.

»(jeszcze) ... jeszcze ... gdy« = *adhuc* ... *quando* *Vulg* [*szyk 15 : 2*] (17): Iefłczem ia was pirwłzą drogą nieboźátka poznał Gdyfcie przedemną klękali *RejJóz* O7v; *RejRozm* 403; *RejKup* f7; *BielKron* 251; *GórnDworz* S8; *RejPos* 244 (2); *RejZwierc* 128 (2); *BudNT* c7; Iefłcze iedli/ iefłcze im w gębie

mięło tkwiało/ Gdy sie pánfkie przekłętwo ná nich okazało. *KochPs* 116 (2); *StryjKron* 250; *CzechEp* 68; *WerGość* 250; *WujNT Hebr* 7/10 (2).

»(już) ... poki (-by) (a. pokąd) jeszcze ... (natychmiast)« = *adhuc Vulg; dum adhuc Modrz* (78): *BierEz* O2v; Też łayno łwieże krowie/ poki iefzcze ciepłe/ na mieftcze bolące przyłożone/ natychmiast pomaga. *FalZioł* V 88 (20); *BielŻyw* 2; *KromRozm I* 14; *KromRozm II* g4; *BielKom* Gv; łynowye vpadłfy/ ná rodzice nárzekáya/ przeto iż one w wychowányu przebaczáli/ y łwey woley im pokąd yeffcze młodzyá byli/ dopułfczáli *GliczKsiąż* E6 (3); Zgádzay sie z Adwerfárzem á przeciwnikiem łwoim pętko pokis łnim iefzcze w drodze *Leop Matth* 5/25 (3); *BibRadz Deut* 31/27 (11); *BielKron* 380v; *Mącz* 276c (2); *OrzQuin* Z2; *Prot* A2v; *SienLek* 81; Poki iefzcze będą łkutki przereczzonego złączenia wielkiego/ będzie wielkie záczenie Słóncá *LeopPrzep* D2v; *RejPos* 223v; *HistLan* F2; *RejZwierc* 78v (5); *WujJud* 48v (3); *BudBib* 3.Esdr 8/76[79] (3); *CzechRozm* 165; *ModrzBaz* 10v (2); *SkarJedn* 95; *SkarŻyw* 4; *CzechEp* 99 (2); *ActReg* 164; *OrzJan* 136 (3); *LatHar* 25 (2); *WujNT Hebr* 9/8 (3); *SarnStat* *8.

»kiedy jeszcze« [szyk 9 : 3] (12): *BierEz* Cv (2); *KromRozm II* a2v; *KrowObr* 153v; A powiedał mu tho wielzcze kiedy iefzcze był w więzyeniu v Tyberyulá pirwżego *BielKron* 142; *MWilcHist* G3v; *GórnRozm* H2v; *PowodPr* 83; Cf »natenczas jeszcze kiedy«.

»(jeszcze ...) jeszcze ... kiedy« (8): *PatKaz II* 55v; *BielKron* 40; *RejZwierc* 237a; *SkarŻyw* 89; *SarnStat* 283; Iefzcze łłał kozę/ iefzcze cycek w gębie trzymał/ Kiedy go nátráfił ptak/ y w niewolá imał. *KmitaSpit* C5v; *CzahTr* B3.

»naonczas (a. natenczas) (...) gdy (...) jeszcze« [szyk zmienny] (9): *BielKron* 40v (2); *RejPos* 227v; *BudBib* 2.Par 36/9; *SkarJedn* 128; Ruś ná początku práwowierná y Kátholická wiáre/ gdy iefzcze ná on czás y Grekowie w połfuzeńftwie kościoła Rzymłkiego żyli/ przyęli. *SkarŻyw* 576 (3); *WujNT* 314.

»jeszcze naonczas ... już« (1): kfiáżę łwiáthá tego iefzcze ná on czás zá łwiętego thu przebywánia iego iuz było zwiázano *RejAp* 165.

»natenczas (a. w onczas, a. wtenczas, a. zdawna) jeszcze kiedy« [szyk zmienny] (4): *LibLeg* 11/66v; *BielKron* 230v; *RejZwierc* 110; [prawo przyrodzone] y Pogánie záchowáli y przedzakonni ludzie/ ná ten czás iefzcze/ kiedy pierworodni łynowie Kápláńfkie vrzędy/ y ná to dwoiáká z oyczyzny łwey część miewáli. *LatHar* 128.

»jeszcze ... natychmiast« (1): Ieffcze te^{go} domáwiá łwięty piotr natychmiáft oblok łwiatly zatzmil ié *OpecŻyw* [57]v.

»onego (a. tego) czasu (a. wieku) (...) gdy (...) jeszcze« [szyk zmienny] (3): *ROdys* miáfto ná wyłepie [...] tego czáfu záložono/ gdy Zydowie iefzcze byli w Egipcie *BielKron* 26v; *CzechEp* *2; *PaprUp* A3v.

»jeszcze ... poki (by)« (2): *CzechEp* 332; Przeto iefzcze trzymác mam/ poki nie przełtáná Piác tey licžby roczney *KlonWor* 79.

»jeszcze ... wnet« (1): Ieffcze ony pokármy z vft ich práwye tkwyály/ Ano ich wyzdycháło wnet poczet nyemály *LubPs* R6v.

»wtenczas (a. wonczas) (...) gdy (a. kiedy) jeszcze« [szyk zmienny] (4): *RejWiz* 159v; A w ten czás gdy iefzcze Kárdynał Gurczeńłki Bifkup był w Prefzporcu v krolow/ Bárthołż Miniłter burgeńfkie

Kłfążę pośel Cefarłki do krolow vtonął ná przewożie w nocy ná Dunáiu *BielKron* 413v; *BielSpr* 21v; *PowodPr* 14.

»z dawna ... jeszcze gdy« (1): Moy pan Crol ye⁸⁰ m yłz sdawna przyaczielem yełth C. Ianowy yełcze gdi sobye był syołtrą ye⁸⁰ za malzonką pyerwłżą poyanl *LibLeg* 7/34v.

β. *Pomiędzy wypowiedzeniem a imiesłowowym równoważnikiem zdania* (85) : *OpecŻyw* 147v (6); *PatKaz I* 10v; *PatKaz III* 94; *BielŻyw* 86; *RejPs* 194v; Maczieyewy Mułchkalye vłochaczewye yełcze przy Mathcze myełzkayąc korzec z rzi vkradl *LibMal* 1548/140 (3); *RejJóz* I6; *MurzHist* P; *KromRozm II* qv; rodzicy [...] nyechay pilnye o tho łie połtárąyą aby wthem práwye yełłcze w pyeluchách będąc y pyersi mátczyne łsac vczyć łie począł. *GliczKsiąż* K2; *Leop* 19/3; *UstPraw* D2v; *RejZwierz* 13 (2); *BibRadz Eccli* 51/18 (4); *BielKron* 393 (8); *Mącz* 19d; *RejAp* 176; *HistRzym* 73v; *RejPos* 9 (12); *RejZwierc* 23v; *WujJud* 183v (2); *BudBib Ion* 4/2; *BiałKaz* I3v; *CzechRozm* 236v; y zrozumiał ielłcze łpiąc/ łłz ten napoy y kielich znaczył męczeńłki koniec *SkarŻyw* 74 (11); *MWilkHist* Bv; *CzechEp* 107 (2); *NiemObr* 76; Ktorą to pracą podiałem był nád tym vpomineczłkiem/ ielłcze będąc Kánonikiem Chełmłkim *WerKaz* 276; *OrzJan* 66; *WujNT Matth* 27/63 (7); *SarnStat* 1263; *SkarKaz* 576a.

Połączenie: »jeszcze ... (a) już« (przy uwydatnieniu równoczesności czynności) (4): *OpecŻyw* 11v (2); ten będąc ielłcze w żywoćie łwiętobliwym Mátki łwéy/ iuż był Kłiążęcłem Litewłkim *OrzQuin* S; *CzechRozm* 143v.

γ. *Z określeniem predykatywnym (przy podkreślaniu młodego wieku); adhuc Vulg, PolAnt* (14) : *OpecŻyw* 24v; Był thento lekarz Alexandrow ielłcze młodziencł/ á we włzytkiey náuce lekarskiey dobrze doskonály *HistAl* E2v; czegołmy łye yełłcze dźyećmi w łzkołach vczyli *KromRozm III* D3; ktory go przypráwł ielłcze chłopcem o łromotę *BielKron* 123 (4); *RejAp* BB7; *RejPos* 9 (2); *PapPan* G (2); *SkarŻyw* 311; [*Izmael*] przełádowál Izááká/ máłe⁸⁰ ielłcze ołęłká *CzechEp* 41.

e. *Uwydatnia możliwość (życzenie, prośbę, nadzieję lub obawę) trwania lub powtórzenia czynności oraz stanu w przyszłości; adhuc Vulg, Modrz; etiam, iterum Vulg; utinam Mącz* (458) : *BierEz* Sv; *OpecŻyw* 90v (6); *PatKaz III* 122v; awłdy go nyemalż. Ałye snacz mołze bycz yełcze. *LibLeg* 7/98 (4); *RejPs* 76v (3); *RejRozpr* F3 (2); *RejJóz* N2v (5); Choczia łie za chytrego mąż Owa łýe jełłcze za łłromaz *RejKup* Yv (10); *HistAl* F7v (2); *KromRozm I* K3 (2); *MurzHist* G4v (2); *MurzOrt* B2; *DiarDop* 105; *BielKom* C8v; *LubPs* A4v; *GroicPorz* c4 (3); Vyrzyłz ielłtze łwoie Dyurnały *KrowObr* 241 (9); *RejWiz* 22v (11); *Leop Zach* 1/17 (11); *RejFig* B2v; *RejZwierz* 18v (2); *BibRadz Gen* 18/31 (5); *OrzRozm* I4; Miał to przymierze ielłcze mołkiewłki przez połły łwe vmocnić *BielKron* 406v (12); *KwiatKsiąż* K2; *OrzQuin* X4; Ielłcze možeme włzyłcy być w żeláznym piecu. *Prot* A4v; *LeovPrzep* H3v; á łtáráli łie o to/ aby tho ielłcze było potwirdzono w wierze *RejAp* 35v (8); *GórnDworz* R7v (2); A chcelłzi mie ielłcze wełołą widzieć/ łwoy łlub ktorył mi łlubłł nápełnł *HistRzym* 13 (4); *RejPos* 168 (5); *BiałKat* 91; Ielłcze dá Bog łż przydą ty czály *BielSat* H2v (6); *HistLan* F5v; *RejZwierc* 67v (7); *WujJud* B; *BudBib Zach* 2/12 (4); *HistHel* C4v (2); *Strum* L4v; *BudNT* i3; *CzechRozm* 78v (8); *PapPan* Ee4 (3); *ModrzBaz* 71; *SkarJedn* 167 (2); dzierzę o cney Kłwi Troiáńłkiey/ że tego młćłć łię ielłcze będzie. *KochOdpr* C2; *KochPs* 50 (11); *SkarŻyw* 260 (6); Ze mi [*Bóg*] moię namłłżą dźiówkę ielłcze wróćł *KochTr* 14 (2); *MWilkHist* Ev; *StryjKron* 66 (3); *CzechEp* 150 (5); *KochFr* 122 (2); *WisznTr* 24;

BielSen 14 (2); *BielSjem* 12 (2); *KochTarn* 75; *ArtKanc* N18 (4); *GórnRozm* C3v; Będzieli w Polfłcże dzielność w cenie ielcże *GrochKal* 22; *GórnTroas* 45 (3); *GrabowSet* C2v; Radbym ielcże ípróbował bytu żołniérłkiégó *WyprPl* A3 (2); *LatHar* 26; *RybGęśli* C4v; *WujNT Ioann* 12/28; *JanNKar* A3 (2); *SarnStat* 314 (8); Aby cię íwą poćiechę ielcże ogłądáli. *SiebRozmyśl* K4; *PowodPr* 32; *VotSzl* A2v (2); *CiekPotr* 85 (6); *CzahTr* Lv; Widziłz íámá że trzebá ielcże poprácówác? *GosłCast* 63; *PaxLiz* B3.

Półączenia: »już ... jeszcze« (13): *BierEz* Hv; Idź á ípythay brzemienny/ gdy íie iuż wypełni dziewięć księżyców/ móželi żywót ielcże íey zátřzymác w íobie płód? [*quando impleverit novem menses suos adhuc poterit matrix eius retinere partum in semetipsa*] *Leop* 4.*Esdr* 4/40; *RejZwierc* 91v; *RejAp* 170 (2); *GórnDworz* E4v; *RejPos* 293v; gdyż iuż ím wiele vrobił/ y ielcże íie wiele íkárbow po íim nádźiewa. *RejZwierc* 167v; *CzechEp* 354 (2); *BielSjem* 30; W nádźieię czego y to co iuż gotowégó/ y coby ielcże zá czáfem bydź mogłó [...] mym M. Pánom oddáię y zálécam. *JanNKar* B2; *SarnStat* 1254.

»snadz jeszcze« = *adhuc* *Modrz* (4); *MurzHist* N4; *RejWiz* 188; wymi ná tym mieyfcu moię íkárby á rozday przebog vbogim/ á ínadź íie ielcże Pan Bog nádemną zmiłúie *BielKron* 176; *ModrzBaz* 9.

»też jeszcze« (7): *KrowObr* 143v (4); *KwiatKsięż* Q2v; *CzechRozm* 126; z ták wielkich niebefpieczeńtów [*Bóg*] wyrwał nas y wyrywa: w którym nádźieię mamy íż też ielcże wyrwie [*quoniam et adhuc eripiet*] *WujNT* 2.*Cor* 1/10.

Z bliższym określeniem przewidywanego terminu (23): *OpecŻyw* 50v; *HistJóz* A4v; *WróbŻólt* 91/15; *BielŻyw* 7; ielcże rok íeden y ófm mieięcy przetrwałz/ á w którym dufałz tobie ímiertelny trunek poda. *HistAl* L3; *BielKom* Cv; *BibRadz Ion* 3/4 (2); Ktorey [*matki*] ielcże ná Seymie/ s prósbami ípytamy/ íáko z nieprzyiácielem káżdym wálczyć mamy. *BielSat* E3v [*idem*: *BielSjem* 26]; Bo go wíłyżyłz ielcże w miełópułty po oney roftropney íiefiedzie *RejZwierc* 159 (2); *BudNT* M8; *CzechRozm* 141v; *StrykKron* 52; *BielSjem* 26; ielcże do roku czekał owocu. *WujNT przedm* 37; ielcże z wámi zmiełzkam przez 40. dni. *WujNT Ioann* 384 *marg* (4); [*Czopowego*] ielcże dobiérác máię przed témiż ósobámi/ nadáléy we trzy niedźieie po wyłcziu káždégó kwártálu *SarnStat* 355 (2); *SkarKaz* 577b; *CzahTr* L2.

W połączeniach z przysłówkiem, wyrażeniem przyimkowym lub zaimkiem przysłownym określającym czas ogólnikowo (64): *OpecŻyw* 15v (2); długieli íelcże mam wtákiem trwác przeládówaniu. *RejPs* 59; *RejJóz* N3; *SeklKat* C3v; *RejKup* f4v (2); *DiarDop* 111; *BielKom* F6v; *GroicPorz* B (2); *KrowObr* 10v; *GrzegŚm* 60; *RejWiz* 52 (2); *Leop* 2.*Reg* 11/12 (4); *RejFig* B (2); Ielcże zá íwiátłá przyiedźie do Nob *BibRadz Is* 10/32 (4); *OrzRozm* Bv; *BielKron* 92v (5); *RejAp* 60; *RejPos* 292v (5); dáleko ielcże źniwá. *RejZwierc* 233v (3); *WujJud* 8; *BudBib Os* 1/4; *CzechRozm* 118 (3); *Oczko* 26v; *CzechEp* *3; *ReszPrz* 66; ía ielcże dźiśia póyde do taneczku. *PudłFr* 49; áze y mali ludzie wielkim, słudzy Panom natym swiecie przydać się íeszcze mogá kiedy. *ActReg* 173; *GórnTroas* 29; *GrabowSet* H2; *LatHar* 567; *Adhuc modicum, lumen in vobis est. To íełt/ ielcże (nie máłe íwiátłó/ ále) máłó/ ábo ná máły czás íwiátłó íełt z wámi. WujNT* 358 (6); *SarnStat* 288; *PowodPr* 72; *VotSzl* B4; *CiekPotr* 73; Wízytkiégom kółztowálá/ á nic nie pomoże/ Teraz ielcże pokułżę *GosłCast* 27; *SkarKazSej* 696a.

Z imperatiwem (uwydatnia chęć przedłużenia trwania czynności) (116): *BierEz* G3; *OpecŻyw* 35; *PatKaz III* 120; *MiechGlab* 62; *RejPs* 89v; *LibLeg* 11/41v; *RejRozpr* D4; *Potrway* ielcże zemną máłó

RejFóz F5 (3); *RejKup* e8 (4); á iefli nie ieft zwyciężon Darius/ niechayże fnámi iefzće walczy. *HistAl* F6; *KromRozm III* A4v; *BielKom* E8; *LubPs* bb3 (3); *KrowObr* 8 (4); Rzecze mu potvm Anyoł/ iefzće poczkay máło/ Abyć lie więcey fádow Pánfkich okazało. *RejWiz* 131v (2); *Leop Zach* 1/17 (4); *RejZwierz* 132v; *BibRadz Apoc* 22/11 (4); *OrzRozm I*3 (3); *BielKron* 55v; *GrzegRóżn* D4v; *SarnUzn* D5v; *RejAp* 190 (3); *GórnDworz* F5; *GrzepGeom* I2; *HistRzym* 56 (4); *RejPos* 29 (21); Ale ty czytay iefzće o tym odnowieniu Páwła s. do Rzymián. w vj. kápitu. *RejPosWiecz*³ 98v; *BialKat* 333v; *KuczbKat* 300; *WujJud* 76 (2); *BudBib* Cv; *BudNT* b3; *CzechRozm* 6v (6); *PaprPan* F3; *ModrzBaz* 97; *SkarŻyw* 173 (2); *CzechEp* 17 (3); *NiemObr* 123; *KochFr* 46; *WerKaz* 298; *PaprUp* D4; *WujNT Apoc* 22/11 (5); *ZapMaz II G* 97/89v; *PowodPr* 54; *VotSzl* D3; Stoy Pángráczy, rozmyśl się iefzće ná to dobrze *CiekPotr* 39 (5); *SkarKazSej* 661a (2).

B. Przy określaniu dodatkowej czynności, ilości lub intensywności (3529) :

a. Uwydatnia uzupełnianie (przeważnie do przewidzianego kresu); ponadto, także; adhuc Vulg, Mącz, Modrz, Cn; etiam Mącz, Modrz, Cn; ultra Vulg, Cn; item Vulg, Modrz; iterum Vulg; insuper, praeter, praeterea, tum Cn (2862) : *BierEz* G3 (4); *OpecŻyw* 146 (3); *PatKaz III* 153; *HistFóz* D4v; *KlerPow* 10; *MetrKor* 46/46 (3); ftłucz że thy rzeczy fpołem á wley knim oliwy/ á iefzće drugi raz przetłuc *FalZioł I* 32d (9); *BielŻyw nlb* 3 (2); *GlabGad* G8v; *MiechGlab* *5 (4); *BierRozm* 4; *LibLeg* 7/9v (16); *WróbŻołt* 73/4; *RejPs* 32 (3); Jefcze ty rzeczy do fądu duchownego przifluffayą, Czary gofla, czynífle Kofczielne *ComCrac* 1543/20 (2); *LibMal* 1544/82 (6); *RejFóz* G4 (5); *RejKup* Ddv (9); *KromRozm I* I (2); *MurzHist* S4v; *KromRozm II* r4 (2); *KromRozm III* D2v (3); *Diar* 56 (5); *DiarDop* 102; Weyrzał Pan bog ná dom oycá twego/ Láfkáwie w tym páná fwego wżył/ Iz mu iefzće żywotá przedłużył *BielKom* G5v (2); Ale tę fprawę o tey queftiey ábyfmy zámknęli/ przyložę yeffcze o tem fentencią Quintilianufá oratorá *GliczKsiąż* K3 (6); *LubPs* aa5; Co wyfłyfzawfzy pozwány/ iefzće do dwu niedziel fobie bierze ná zmwę po opráwách. *GroicPorz* f3v (7); *KrowObr* 108v (45); Powiedzże mi o czymci iefzće lie myfl kręci/ Abychci wždy co przywiódł ku lepfzey pámięci. *RejWiz* 35v (15); *Leop* *A3v (13); Sędzia niż fkáźń vczyni ma ftron pytać máiałi iefzće iákie obrony álbo dowody pewne *UstPraw* C2; *KochZuz* A2; *LeszczRzecz* A4v; *RejFig* Bbv (2); *RejZwierz* 61 v (4); *BibRadz I** 2v (34); Káplani prófili áby iefzće pięć dni poczekáli. *BielKron* 113v; Krol Olbrácht vpominał go iefzće thrzeci raz przez pofty *BielKron* 398v (44); *GrzegRóżn* I2v (7); Unus scrupulus etiam restat qui me male habet, Iedná vefzće rzeczká yeft która mię trefce. *Mącz* 376a (6); *OrzQuin* X (3); *SarnUzn* E3v; Ieft iefzće inna zawadá żylna/ kthorą zową Kurczem *SienLek* 142v (16); *LeovPrzep* a3 (3); *RejAp* 190v (17); Trwála przedię trzy látá iefzće po flubie onym *GórnDworz* Aa5v (21); *GrzepGeom* Dv (3); *HistRzym* 25 (3); *RejPos* 8 (41); *BialKat* 343v; *BielSat* N2v (2); Boycie się onego ktery gdy zábije/ ma iefzće zwierzchność wrzucić ná potępienie. *GrzegŚm* 18; *HistLan* Dv (2); *KuczbKat* 260 (11); *RejZwierz* 173v (19); *BielSpr* 48v; *KochMon* 32; *WujJud* 227 (2); *WujJudConf* 105 (4); *RejPosRozpr* c4; *RejPosWstaw* [21²]v (2); *BudBib Num* 22/19 (15); *HistHel* D3; *BialKaz* D4 (4); *BudNT* b4 (3); onże fám ták o fobie mowi: Zaden nieprzychodzi do Oycá iedno przez mię/ Ian 14 v 6. Iefzće: Zaden nie zna Syná iedno Oćiec: áni Oycá zna zaden/ iedno Syn *CzechRozm* 22 (95); *PaprPan* Cc3v (4); ftraż gęftą miewał/ á fám ią z poręczniki fwemi obchodził: Iefzće w huffie to miedzy przednimi/ to miedzy zádniimi/ to miedzy fśrednimi bywał [*item in agmine in primis modo,*

modo in postremis, saepe in medio adesse] áby kto z íprawy niewykraczał *ModrzBaz* 112 (4); *SkarJedn* 301 (6); *KochDryas* A3; *KochOdpr* D2v (2); *Oczko* 16v (5); Potym iefzcze czárt drugi raz iá nocnym gábánim íkušíł *SkarŻyw* 225 (29); A Pán Maczy swyechowíky ma yefcze dodacz na the wlokye tho czo przydzye wyedlug Rachunku *ZapKóscier* 1583/38 (6); Lucyper. Biádałz mnie/ coż iefzcze gadałz Ták írogo mi odpowíadałz. *MWilKHist* Fv (2); *StryjKron* 172; *CzechEp* 33 (54); *NiemObr* 63 (6); *KochFr* 103; *ReszPrz* 51 (7); *ReszHoz* 139; *WerGośc* 238 (3); *WerKaz* 288; *WisznTr* 8 (2); *BielSen* 15; *BielSjem* 39 (2); *PudłFr* 27; *GórnRozm* B4v (6); Y vpomina was iefce tenze maz *PapUp* D2v (7); *ActReg* 85 (3); Przy ktorych łowách/ coś iefzcze chcąc mowić/ Widząc žal oycow/ nie może domowić *GrochKal* 6; *GostGospPon* 170 (2); *Phil* L2 (3); *GórnTroas* 13 (3); *KochCzJan* A2; *OrzJan* 35 (3); Zefzłyby mi lie iefcze té íkorzenki ítáré *WyprPl* B2 (7); *LatHar* [+10] (9); *WujNT Ioann* 8/12 (18); *WysKaz* 38 (4); *JanNKar* A3v (5); *SarnStat* 1270 (37); *KmitaSpit* A4v; íeft iefzcze tá Confederácia niebefpieczna/ z tey troiákíey miáry. *PowodPr* 45 (16); *SkarKaz* 352b (5); *VotSzl* D4 (4); *CiekPotr* 29 (6); *CzahTr* A3v (3); *PaxLiz* B3v; *SkarKazSej* 661a (7); *KlonWor* 79; *PudłDydo* A4v (2); *ZbylPrzyg* B4.

Połączenia: »a jeszcze« (90): *HistJóz* D4; atakem dotego czalív zaplaczył dziełlicz tíłliacz Vegierłkich [...] flotich a yefcze mam placicz dwadzieczia zlotich czerwonych *LibLeg* 11/57v (2); *RejKup* q3v (3); *KrowObr* 65; *RejWiz* 121; *Leop* 1.Mach 8/7; *BibRadz* 4.Esdr 6/31; *SarnUzn* B5v; *GórnDworz* Kkv; *RejPos* 133 (4); *RejZwierc* 37 (2); *CzechRozm* 157 (3); *ZapKóscier* 1580/17 (2); A iefzcze tego dowodzi Ezá. 66. Dzie. 7. *CzechEp* 170 (2). Cf »a jeszcze ktemu«, »a jeszcze nadto«, »a jeszcze też (ktemu)«.

»a jeszcze ktemu« [szyk zmienny] (36): *RejPs* 203; na kthorem [cyrografie] any ranky yego any pyeczeczy nyebilo. a yefcze kthemv Volofkyem yezikyem bil napyłfan. *LibLeg* 11/159; *ZapWar* 1548/2668; *KrowObr* 111v; *OrzList* d4 (2); *BibRadz Num* 4/21 (2); *RejAp* 31v (2); *GórnDworz* M6v (3); Figury o cztérzech węglách/ co máią dwie á dwie Linié iednáko od siebie idacé/ á k temu iefcze o iednym dnie íá/ [...] íá równé *GrzepGeom* F4v; *RejPos* 345v (16); *KuczKat* 285; *RejZwierc* 44v (4); *CzechRozm* 24.

»a nadto jeszcze« [szyk zmienny] (23): *SeklWyzn* b4v; *HistAl* H5; *OrzQuin* Qv; Przecz vftawę moię przelstępuiefz: á nád to iefcze obrázowi groziłz? *HistRzym* 49v (2); *RejPos* 106; *CzechRozm* A3v (10); *SkarJedn* 133; *CzechEp* 29 (2); *WujNT* 164; *SarnStat* 627; *PowodPr* 46; *CzahTr* Ev.

»(a) także jeszcze i« (6): A także iefcze y ná drugim mieyfcu nas tenze Ezáialz vpomina s tego *RejPos* 189v; *CzechRozm* 20 (3); *CzechEp* 30; *WerGośc* 244.

»a jeszcze też (ktemu)« = *et adhuc Vulg* [szyk zmienny] (6): *RejKup* h8v; *Leop* 2.Par 31/2; *BielKron* 346v; *RejPos* 349 (2); y nas też íámych tego vcząc žebyłmy nowotnym á iefcze też flábym folgowác vmieli *CzechEp* 169.

»(a) zwłaszcza jeszcze« (3): *BielKom* G3v; Przecz że tedy gdi tego vmyłfu w dzyecyach młodych nyemałz/ myałby ktho one prozno vczýć/ zwłalfczá yefcze wtych młodych lecyech w ktorych nyemałz żadnéy bączności *GliczKsiqz* I5v; *CzechEp* 242.

»(aleć) też jeszcze i« = *adhuc autem Vulg; item Modrz* [szyk zmienny] (17): *KłosAlg* A4v; *KrowObr* 65 (2); Są theż iefcze/ y ine cnoty/ kthore ták w dworzáninie/ íáko y w dworney pániey náydowác

lie máią *GórnDworz* V8; *RejPos* 234v; *KuczbKat* 175 (2); *CzechRozm* Av (2); *ModrzBaz* 89v (3); *CzechEp* 84 (4); *WujNT Luc* 14/26.

»jeszcze i« = *autem et Vulg, PolAnt; adhuc, et iterum Vulg; ultra autem PolAnt; etiam Modrz* [szyk zmienny] (261): *March*¹ A3; Nátychmiałt k niemu połła połła/ Y ielzche mu lift nápiłał *BierEz* F3 (2); *PatKaz II* 35v; *PatKaz III* 94; *MetrKor* 46/46v; *FalZioł* V 32v; *March*² V; *LibLeg* 10/94 (3); *RejPs* 156 (2); *SeklKat* Zv; *KromRozm I* F2; *MurzNT* 93v; *KromRozm II* f2v; *DiarDop* 114; *KrowObr* C (16); *Leop* *A3v (11); *BibRadz 2.Mach* 12/2 (6); *BielKron* 14v (8); *GrzegRóżn* B4v (2); *OrzQuin* Aa5; *SarnUzn* G8; SA ielzche y Ofobne známioná przed każdą niemocą/ włafne/ kthore dobrze báczyć áby mógł náftáiacemu Wrzodowi zábieżeć. *SienLek* 19 (3); *GórnDworz* O8v (5); *RejPos* 145v (6); *RejPosWstaw*² 92 (2); *BielSat* Hv; *HistLan* A4v; *KuczbKat* 320 (2); *RejZwierc* 132 (3); *WujJud* 76v; *WujJudConf* 84; *BudNT Mar* 12/6; *CzechRozm* 111 (27); *ModrzBaz* 6 (2); *SkarJedn* 69 (4); *Oczko* 7; *SkarŻyw* 197 (7); *ZapKościer 1580/11* (3); *StryjKron* 190; *CzechEp* 20 (19); IEft ielzche y drugi znák nád Skopem włożony/ Ponižéy Andromedy trzykátém fádzony: *Deltoton KochPhaen* 9; *WerGość* 228 (2); *WerKaz* 298 (2); *GórnRozm* E3; *PaprUp* H; *ActReg* 125 (2); *Phil* N2; *LatHar* 330 (5); *KołakSzczęśl* A3v; *WujNT Hebr* 2/13 (6); *WysKaz* 28 (2); *SarnStat* 1143 (2); *SkarKaz* 420a (9); Są ielzche y inne niepráwiedliwe práwá w ftátutách y konftytucyách wálznych *SkarKazSej* 701a. Cf »(a) także jeszcze i«, »(aleć) też jeszcze i«, »i jeszcze ktemu«, »nadto jeszcze i«.

»i jeszcze ktemu« [szyk zmienny] (18): wziely Ziwich ktorich powiedly ssobą. niewyasth dziewek y chlopyath malich stho y pyeczdziefyath dwých y yelzche ktemv tich slug naschich *LibLeg* 11/64 (3); *KrowObr* 108; *LeovPrzep* F4; *GórnDworz* Bb5; *KuczbKat* 395 (2); *WujJudConf* 217; *CzechRozm* 163v (2); Awo część ryby pieczoney Ná południe wczynioney. Y ktemu ielzche plałtr miodu Ktory zołtał od obiádu. *MWilKHist* K4v; *CzechEp* 208 (2); *SarnStat* 712 (4).

»(i) nadto też jeszcze« [szyk zmienny] (3): Ktore to pánowánie/ ktore Adam pierwłzy vtrácił ná ziemi otrzymał: y nádto też ielzche niebiełkim ielł dárowan? *CzechRozm* 124v (2); *SarnStat* 1014.

»jeszcze ktemu« = *autem PolAnt; vero Vulg; etiam Mącz; praeterea Modrz* [szyk zmienny] (226): á tego lie napijaj po trunkowi poranu ciepło/ á gdy ielzche k temu przyłožifz łoku babczanego/ tedy biegunkę krwawą zaftanawia mocznie *FalZioł* III 36b (4); *LibLeg* 10/58v (3); *RejPs* 32v (9); *RejJóz* D4v (3); *RejKup* y5v; *MurzNT* 54; *Diar* 78; *GliczKsiąż* B6; *LubPs* K4v; *KrowObr* 14v; *RejWiz* 8 (4); *Leop* 3.Reg 22/19; *RejZwierz* 56v (2); *BibRadz Lev* 7/28 (10); *OrzRozm* C4v (2); *BielKron* 16 (6); *Mącz* 501c (2); *OrzQuin* R4v; *SienLek* 82v (2); Ielzche ktemu nietylko fámo zácimienie rzeczam ná świece łzkodzić będzie *LeovPrzep* D3; *RejAp* 23 (5); *GórnDworz* G (10); *GrzepGeom* C3v; *RejPos* 327v (46); *KuczbKat* 140 (6); *RejZwierc* A5 (11); *WujJudConf* 207; *RejPosRozpr* c2; *RejPos* [143²]; *BudBib 2.Esdr* 6/7 (4); *MycPrz* I B3 (2); *BudNT* b5; *CzechRozm* 163v (5); *ModrzBaz* 89v; *Oczko* 9v; *CzechEp* 265 (3); *ReszPrz* 39 (2); *WerGość* 247; *KochTarn* 75; *GórnRozm* B4v (2); *GostGosp* 82; *GostGospSieb* +3v (2); *WujNT* 121; Działo lie przy [...] Káplanie Kárdynale Arcybifkupie Gnieźniéńłkim/ y Prymašie/ ktemu ielzche Bifkupie Krákwłłkim *SarnStat* 939; *GrabPospR* N2. Cf »a jeszcze ktemu«, »i jeszcze ktemu«, »jeszcze też ktemu«.

»(już ...) ale jeszcze« = *et adhuc Vulg* (10): *March*¹ *Wiet* Av; dobrzes lie wymowił, ale ielzche cie pytam *BielŻyw* 135; *Leop Luc* 14/22; *SarnUzn* 7v; *HistRzym* 103v; *BiałKat* 251; *BudBib* B2v; Iuż

bym y łam rád dáley poštąpił/ ále tu iefzće żydowie ty łłowá wtrąciáią/ ktore Bog przez Ieremiałzá przydáie. *CzechRozm* 110v; *SkarŻyw* 226 (2).

»już ... jeszcze« = *iam ... iterum Vulg* (7): *OpecŻyw* 63v (2); *FalZioł* V 31v; Boy fię ale Czarczie boga I tak czy iuż welka trwoga. Ty my iey yefcze przyczyniaż *RejKup* h3; *Leop Ioann* 9/27; *BielKron* 17v; *CzechRozm* 110v.

»nadto(-ć, -ż) jeszcze« = *quin etiam Mącz, Modrz; autem PolAnt; atque etiam, ad haec etiam Modrz [szyk zmienny]* (174): *PowUrb* +4v; *PatKaz III* 150; *FalZioł* V 29v; *MiechGlab* *5v (2); rofkazaliłmi ym vkogokolwiek ony będą abifczie ych pńfczaly yefcze nad tho y slvzebnyka łwego połłalem knym abi on przithim bil *LibLeg* 10/61 (2); *ZapWar* 1550 nr 2665; *MurzNT* 138v marg; *GliczKsiąż* P2v (5); *GroicPorz* kk2v; *Leop* 1.Reg 20/17 (3); *BibRadz I* *7 (10); *OrzRozm* Mv; *BielKron* 425 (14); *GrzegRóżn* A2v; *KochSat* A4v; *Mącz* 342b; *OrzQuin* K2 (2); ony ránki nátrzy łolą: nád toż iefzce wzdráp mu nozdrzé *SienLek* 167 (4); *LeovPrzep* D4v (2); *GórnDworz* K4 (4); *RejPos* 210v (2); *BiałKat* a3v; *KuczbKat* 60 (5); *BielSpr* 1 (2); *WujJud* 50 (2); *BudBib* 2.Mach 1/36; *HistHel* Cv (3); *MycPrz* II A3; *BiałKaz* K4v; *BudNT kt*; *CzechRozm* 4v (12); *ModrzBaz* 6v (7); [obejrzyjcie] Bok moy/ nogi/ iteż ręce. Nád to iefzće/ iefli chcecie Chodźcie fię mnie dotykaycie. *MWilkhHist* K4v; *StryjKron* 145; *CzechEp* 173 (3); *ReszPrz* 46; *WerGość* 254; *ArtKanc* I3; *GórnRozm* E3 (4); *Paprup* Dv (2); *ZapKościer* 1588/78v; *WysKaz* 25; *KlonFlis* F; Nád toć iefzce ták powiem *ZbylPrzyg* A3v. Cf »a nadto jeszcze«, »(i) nadto też jeszcze«, »nadto jeszcze i«.

»nadto jeszcze i« = *ad hoc etiam, adhuc autem, insuper et Vulg [szyk zmienny]* (33): *FalZioł* V 29v; *RejPs* 214; *GliczKsiąż* G8; *Leop* 1.Reg 4/17 (4); *OrzList* e; *BielKron* 98; *GrzepGeom* H4 (2); *HistRzym* 27v; *RejPos* 312v; Nád to iefzće/ j pamięć onychże to piłárzow niemało iym do tákich omyłk pomogłá. *BudNT przedm* b4v; *CzechRozm* 9v (5); *KarnNap* F2v; *Oczko* 16; *ZapKościer* 1582/35 (3); *CzechEp* 29 (3); *CzechEpPorz* *3; *KochFr* 63; *GórnRozm* N2v; *WujNT* 580; *SarnStat* 173 (2); *PowodPr* 62.

»także (też) jeszcze« (13): *MurzHist* N3; Także iefzće Kryłtus rzeczón iefł Zbáwićielem *GrzegRóżn* D2v; *CzechRozm* 200; *CzechEp* 56 (3); *WerGość* 213. Cf »(a) także jeszcze i«.

»jeszcze też« = *adhuc Vulg [szyk zmienny]* (156): *GlabGad* A4v (2); *MiechGlab* *5v (2); *LibLeg* 7/33 (7); *ComCrac* 21 (2); *RejRozpr* K2; *Diar* 24 (2); *GliczKsiąż* P2v; *LubPs* B4; Włpomina też iefłtze kxiądz Biłkup ná wielu mieyfcách/ iákobym ia nowey náuki vtzył *KrowObr* B (39); *Leop* 2.Par 31/2; *BibRadz I** 6 (11); *BielKron* 81 (2); *SarnUzn* B7v; *GórnDworz* li2v (3); *GrzepGeom* G4v (2); *RejPos* 260v (6); *RejPosWiecz*² 92 (2); *KuczbKat* 85 (5); *BudBib* *Tob* 12/1; *CzechRozm* 18v (17); *KarnNap* F3; *CzechEp* 44 (7); *ReszList* 162; *WerGość* 214 (2); *PudłFr* 53; *ArtKanc* N7v; *WujNT* 148; *SarnStat* 1264; W tym przykazániu obrażáią też iefzće Bogá biesiády y krotochwile/ ktorých náłzá Polłká iefł pełna. *PowodPr* 74; *KlonWor* 51. Cf »(aleć) też jeszcze i«, »(i) nadto też jeszcze«, »jeszcze też ktemu«.

»jeszcze też ktemu« [*szyk zmienny*] (7): Yefcze też ktemv dvchownemv łádv przyłłuffe naidovacz y łádzicz włáfnego abo nie włáfnego loza i vrodzenia. *ComCrac* 20v; *RejKup* h8v (2); *LubPs* E4v; *KrowObr* 76v (2); *CzechRozm* 157.

W połączeniach z przysłówkiem, zaimkiem przysłownym lub wyrażeniem przyimkowym określającym ilość lub intensywność (116): *BierEz* A4; *PatKaz II* 85v; *PatKaz III* 136v (2); a takim yefcze rofkazał.

MetrKor 46/47 (3); *FalZioł* V 33 (2); *GlabGad* Mv; *WróbŻołt* 118/84; *LibLeg* 11/45 (5); ona wekrzewiną nyedalyeko od drogi yefth zawlyekl y thamze kilko razow yą yefzce vderzil. *LibMal* 1544/93v; *RejJóz* D7v (2); *RejKup* r2v (2); *KromRozm II* g (3); Przetoż posłowie naradzili miedzy sobą znouwu jeszcze KJM prosić *Diar* 61 (3); mamci yefłcze pání mátko nyeco pośleptać. *GliczKsiąż* E6 (3); Iednom lie wždy nędzniczek tym yefłcze kęs cyefłył *LubPs* L4 (2); *GroicPorz* z3v; Przymionę iefłtze ná krotce/ żywoty y íprawy Papieżow niektorych *KrowObr* 37 (3); *Leop* *B4v; *RejZwierz* 10 (2); *BibRadz Gen* 18/32 (5); *BielKron* 304v (4); Przydawłzi iefłcze mało/ potim fię ukłonię. *KochSat* B3; *Mącz* 162a; *SarnUzn* E5v; *SienLek* 170v; *RejAp* E8 (3); wżákże ktoby chciał w káždą rzecz łuplynym okiem weżrzcę/ było by iefłcze síłá co mowić. *GórnDworz* Hh5 (11); *GrzepGeom* O4v; Gdyż iefłcze náóftátek on łam napewnieyłzy pośeł á Prorok iefłth połłan do nas *RejPos* 197v (5); *KuczbKat* 165; *RejZwierz* 56v; *Strum* L4; *CzechRozm* 233v (8); *PaprpPan* D2v; *SkarJedn* 76; *SkarŻyw* 319 (3); *CzechEp* 250 (4); *CzechEpPorz* **3v; *KochFr* 133; *KochSz* C2; *ZapKościer* 1586/68v (2); *GórnRozm* Lv; *KochWr* 37; *Calep* 345a; *Phil* O4; *KochCz* A4; *WujNT Ioann* 16/12 (2); *SarnStat* 488; *PowodPr* 8 (5); *CiekPotr* 61; *CzahTr* Lv (4).

α. Przy stopniowaniu (zwykle z comp; bardzo rzadko z sup) uwydatnia intensywność inną od spodziewanej (1122) :

Z przysłówkiem [w tym: sup (3)]; *adhuc* *Vulg*, *PolAnt*; *etiam* *Mącz*, *Modrz*; *atque* *Mącz*; *item* *Modrz* (693): *ListRzeż* w. 6; *BierEz* Bv (2); *OpecŻyw* 39v (6); *FalZioł* V 83 (13); *BielŻyw* 80 (3); *GlabGad* K2v; *BierRozm* 24; *WróbŻołt* X3; Mialbich yefłcze wieczey z v m. mowycz alełmi porvczily przes Abrama do V. m. *LibLeg* 11/58; *RejPs* 67 (9); *RejRozpr* D3v (2); Iuż mi łnadz łzy nie dopułzczą iuż nie wytrfam daley Bo im więczyey o tym mowię tym mi iefłcze zaley *RejJóz* O7 (6); *RejKup* b7 (7); *HistAl* E (2); *MurzHist* G4 (2); *KromRozm II* v3; *KromRozm III* G7v (5); I prosili prze Pana Boga, aby się i JKM [...] lepiej jeszcze namyślic raczył. *Diar* 60 (3); *DiarDop* 112; *BielKom* n1b 3; *GliczKsiąż* P (2); *LubPs* C2v (2); *GroicPorz* n4; *KrowObr* A (60); *RejWiz* A6 (28); *Leop* 1.Mach 10/88 (7); *RejFig* Cc4; *RejZwierz* 4v (12); *BibRadz I**2v (11); *BielKron* 270v (34); *KochSat* A4v; *Mącz* 173b (10); *OrzQuin* S4v; *SarnUzn* D3v (4); *SienLek* 25 (10); *LeovPrzep* C4v (2); *RejAp* AA2 (29); *GórnDworz* E (14); [Bóg] Thám go iefłcze napirwey poczał vczyć/ áby przywykał łwięthey woli iego *RejPos* 83v (103); *RejPosWiecz*² 92v; *BielSat* D3 (2); *GrzegŚm* 3; *KuczbKat* a2 (2); *RejZwierz* 4v (37); *BielSpr* 24v (8); *WujJud* 236v (4); A iefłcze dáleko mniefy rozumiemy o tym/ żeby kości łwiętych miály być nabożnie czćione j chwalone. *WujJudConf* 60v; *BudBib Eccli* 24/24 [29] (5); *BudBibKaw* A2; *MycPrz* II Cv (3); *Strum* M4; *BialKaz* G3; *BudNT* a4 (6); *StryjWjaz* C3v; *CzechRozm* 29 (27); *PaprpPan* Z3v (3); *KarnNap* E2v; *ModrzBaz* 51 (6); *SkarJedn* 80 (15); *KochDryas* A2; *Oczko* 31v; *MWilKHist* K2; *SkarŻyw* 1 (27); *StryjKron* 26; á przetoż też przeciw łmiálemu/ łmieley iefłcze to mowię. *CzechEp* 336 (24); *CzechEpPorz* *2v; *KochJez* A4v; *NiemObr* 26 (6); *KochEpit* A3; *KochFr* 18; *KochSz* B3v; *KochMRot* C; *ReszPrz* 4 (7); *ReszHoz* 136; *ReszList* 153 (2); *WerGośc* 227 (2); *BielSen* 10; *BielSjem* 20 (2); A kiedy równé towarzyłtwo łiędźie/ Prędká dobrá myśł/ á tym iefłcze chutniéy Gdy nie bez łutniéy. *KochPieś* 48 (3); *PudłFr* 42; *ArtKanc* E15; *GórnRozm* B4 (5); *KochWr* 24 (2); *PaprpUp* C4v; *ActReg* 48 (4); *GostGosp* 30 (5); *GostGospSieb* +3 (2); *KochFrag* 21; *OrzJan* 25; *WyprPl* A3v; *LatHar* 164 (8); *WujNT* 60 (12); *WysKaz* 4; *JanNKar* A4; Záčzym fię rzecz záciiąga, że ią y wyrozumieć

trudno, y pámiećać iefcze trudniéy *SarnStat* *6 (11); *SiebRozmyśl* [A4]; *KmitaSpit* C2v; *PowodPr* 7 (7); *SkarKaz* 275b (4); *CiekPotr* 9 (2); *CzahTr* A2v; *GosłCast* 7; *PaxLiz* E3; *SkarKazSej* 664b (3); *KlonFlis* A4v; *KlonWor* 71.

Z przymiotnikiem [w tym: sup (16)]; adhuc Vulg; etiam, vero Modrz (429): BierEz G2 (2); *OpecŻyw* 28 (3); *PatKaz II* 32; [*Plesznik*] Iełt ziele troie, wielkie jmnniejze/ y iefcze mniefze *FalZioł I* 114c (10); *BielŻyw* 48; *GlabGad* I4; *RejPs* 58 (3); *SeklWyzn* g4; *RejJóz* N5v; *RejKup* g2; *HistAl* H6v; *MurzHist* C4v; *MurzNT* 21; *KromRozm II* r2 (2); *Diar* 89; *BielKom* F; *GliczKsiąż* I3 (3); *LubPs* A4 (5); *KrowObr* 67 (10); *RejWiz* 23v (9); *Leop Matth* 9/16; *RejFig* Cc2; *RejZwierz* 32 (2); *WyprKr* 117v (4); *BibRadz* 4.Reg 3/18 (5); Iklad kupiecki iefli tám pierwey był dobry/ tedy iefcze lepzy potym był. *BielKron* 448v (37); *KwiatKsiąż* I4 (2); *Mącz* 423c (4); *SarnUzn* B2v; *SienLek* 136v (2); *RejAp* 63 (10); *GórnDworz* N8v (16); *RejPos* 206 (57); *BiałKat* 26; *BielSat* Ev (2); *KuczKat* 395; Bo ácz dobre iefł frebro lámo przez fię/ ále iefcze cudniéfze będzie y zacniéfze/ kiedy go y tám y lám przyłoci. *RejZwierz* 21v (20); *BielSpr* 49 (5); *WujJud* 229; *RejPosWstaw* [143³]; *BudBib* Ez 15/3 (3); *MycPrz* I B2; *Strum* Q2; *BiałKaz* C2 (3); *BudNT* b2v (2); *CzechRozm* L6 (10); *PapPan* B3 (10); Podobne temu ábo iefcze y frozłze [*Similia sunt, aut etiam crudeliora*] ono/ co powiedáią o nieiákim Kállimáchu *ModrzBaz* 21v (4); *SkarJedn* 8 (6); *KochOdpr* A4; *Oczko* 18 (2); *KochPs* 108; A po śmierci tego Cefarza/ náłtał fyn iego Konftántyn piąty Kopronim názwany/ iefcze dáleko gorzy. *SkarŻyw* 298 (21); *MWilkhist* G3; *CzechEp* 46 (10); *NiemObr* 80; *KochEpit* A3; *KochPhaen* 5; *ReszPrz* 4 (4); *ReszHoz* 135 (2); *ReszList* 188; *BielSjem* 14 (2); Skokiem taniec nańnádniefzy/ A tym iefcze pochodniéfzy/ Kiedy w bęben przybijáią/ Sámy nogi práwie drgáią. *KochSob* 57; *PudłFr* 12 (2); *BielRozm* 33; *GrochKal* 25 (2); *GostGosp* 58 (3); *GórnTroas* 53 (3); *KochCz* A3v; *LatHar* 111; *WujNT* 1.Cor 12/31 (6); *WysKaz* 7 (4); *JanNKar* C2; *SarnStat* *4 (11); *SiebRozmyśl* H2v (2); y dálekobymy mniefzłą fumą iefcze wypráwę odpráwili/ niż tá iefł ktorá ná prózne kofzty obrácamy. *GrabPospR* N3v; *PowodPr* 31 (5); *SkarKaz* 208b (4); Smrodzie byś iefcze namniéfze Słowo wyżionął, oko wykoleć zarázem. *CiekPotr* 37; *GosłCast* 14; *SkarKazSej* 665a (5); *KlonWor* ded **4 (4).

Z elipsą rzeczownika „rzecz” (29): RejWiz 43v (8); *SarnUzn* E8v; *GórnDworz* R7; *RejPos* 171 (2); Wypádnie záiączek/ ázałz go nie rofkofz polzczwác/ zá nim łobie pobiegác/ á iefcze lepza do lęku go przywiązác y do domu przynieść *RejZwierz* 110 (4); *BudNT* b6; *CzechRozm* 32; *SkarŻyw* 108; *CzechEp* 326 (2); *KochFr* 20; *WerGość* 225; *WujNT* 518 (2); *WysKaz* 37; *PowodPr* 12 (3).

W połączeniu: »jeszcze co + comp ai« (25): bycz się czo gorssego ieszcze nyepzidalo. ZapWar 1548 nr 2656; *DiarDop* 119; *BielKom* E4v; *BielKron* 24v (2); *Mącz* 67a; *LeovPrzep* C3; *RejAp* 196; *RejPos* 138 (4); *BielSat* E (2); *RejZwierz* 131; *BielSpr* 65v (2); *CzechRozm* 71v; *SkarJedn* 326 (2); *BielSen* 17; *BielRozm* 32; *SarnStat* 954; *SkarKaz* 315b.

b. *Z odcieniem ekspresywnym; przy dodatkowym wyjaśnianiu (często przeciwstawieniu) uwydatnia kontrast tego, co istnieje, z tym, czego spodziewano (667) :*

α. *Nawet, co więcej; insuper(et) Vulg (585) : Złey niewiáły nie vłtrzeże. Wolałbych fié iefcze podiąć/ Ná koźde płech wor pełen wziác* *BierEz* P2v (5); *OpecŻyw* 119 (6); *PatKaz II* 54; Widamy to v chłopow nie ktorich ktorzi piekąc łobie łledzie nie wymoczone iefcze ich przyłalaią *GlabGad* I7v; *RejPs* 106v; *RejRozpr* E2 (2); *RejJóz* B4v (2); kxiác fię iefcze grofła koledy vpomyna á czo vłkodzil

vbogiego człowieka niewłpomina *SeklKat* Z2v; *RejKup* g3v; *HistAl* K2; *MurzNT* 18v; *BielKom* D7; *GliczKsiąż* I2v; *LubPs* aa4v (6); *GroicPorz* hv; *KrowObr* 33v (16); *RejWiz* 76 (4); Vbogiego ofłukano á podełzto/ iefłcze go fukáią [*humilis deceptus est, insuper et arguitur*] *Leop Eccli* 13/27; *RejZwierc* 5 (6); Człowiek nie może ieść potráwy niełmáczney/ coźby iefłcze miał ieść gorzką *BibRadz Iob* 276 *marg* (3); *BielKron* 261 (11); *SarnUzn* H3v (3); *RejAp* 20 (3); *GórnDworz* Aa5v (5); *RejPos* 113 (14); *BielSat* D4v (3); *HistLan* F4v; *RejZwierc* 244v (4); *BielSpr* c2 (2); *BudBib* Is 57/11; *HistHel* C4; *Strum* P 2v (2); *CzechRozm* 46 (9); *Oczko* 23v (3); *KochPs* 51 (2); Syn iego Chám widząc to: nie wczcił oycá łwego/ á niepokrywáiąc łromoty iego/ iefłcze ią obiáwić y vkázác inneý bráćieý śmiał. *SkarŻyw* 271 (5); Bá iefłcze nas przełtráłyły Niewiałtki ktore chodźły. [...] Dźiś ráno do grobu iego. *MWilKHist* K; *CzechEp* 16 (6); Stápił we wśi do kárczmy/ áby lię ochłodził. Ale miáłto ochłody iefłcze lię zápalił: Bo mu Kupido młodą gołpodynią zchwálił. *KochFr* 134; *KochMROT* Bv; *WerGość* 257; *BielRozm* 11 (3); w Egipcie o krzywoprzyśięłtwo gárdłem káráno/ á w Polłcze dáruią iefłcze kto krzywoprzyśięze. *GórnRozm* H2 (6); *PaprUp* K2; *ActReg* 185; *KochFrag* 40; *OrzJan* 116; *WyprPl* A3; *LatHar* 328; *WysKaz* 11; *SiebRozmyśl* H4v; *PowodPr* 48 (4); *VotSzl* Dv; Iefłcze láiefł? *CiekPotr* 75 (2); Wzgárdzonam/ porzuconam/ á od domowniká/ Iefłcze od łługi mégo/ y to niewolniká. *GosłCast* 61 (3); Zaź to nie włalny Judałz ktory cię cáłuię Proszác: á kiedy płáćić/ iefłcze cię łzkáluie? *KlonWor* 75 (2).

W połączeniach z przysłówkiem, zaimkiem przysłownym oraz partykułą (31): *BierEz* P2; Nietrzeba kolatać dlugo Bo on [*Bóg*] zmiłofierdzia łwego Iefłcze łam waby káźdego *RejKup* o7v (2); *GroicPorz* ł3v; *BibRadz* 1. *Cor* 10/18; *BielKron* 114; *GórnDworz* M5 (3); przychodzimy/ w łáłkę nie lédá krolá/ ále [...] Boga [...] A iefłcze nie ládá w łáłkę/ ále w táką łáłkę/ iz iuz nas łobie práwie zá łwe łynacźki bierze *RejPos* 89 (11); więcz tego ledwie trzecia część do miełzka wlezie/ y to iefłcze niepewnie *RejZwierc* 16v (2); *BiałKaz* K4v; *PaprPan* Bb4v; *SkarJedn* 282; *CzechEp* 86; trudne to łą rżeczy co ty powiedáłz/ á iefłcze ták rżekę/ że nie podobne. *GórnRozm* Mv (4); *CiekPotr* 17.

Połączenia: »a jeszcze« = *et hoc Vulg* (189): *BierEz* C2; *BierRozm* 26; *RejRozpr* Ev; *RejJóz* N5v; *SeklKat* I4; *RejKup* m8v; U nas to widzimy, że ludzie swowolni máło się práwa boją, a to jeszcze czasu pokoju. *Diar* 66; *RejWiz* 135 (3); *BibRadz* *Iudic* 18/24; *BielKron* 58 (2); *RejAp* 25v; *GórnDworz* K4v (3); *RejPos* 333 (14); *KuczbKat* 25; *RejZwierc* 251 (7); *HistHel* B4; *WierKróc* A2; *BudNT* Ii8v; ktorzy opuściłwzy Bogá łámego/ do ludzi łie/ á iefłcze do Pogáńłkich narodow/ á miánowicie do Krolá Egipcłkiego vćiekáli *CzechRozm* 66 (20); *SkarŻyw* 198 (3); *CzechEp* 92 (26); *CzechEpPORz* *3v; wyznawamy/ co Chriłtus pan o łobie (á iefłcze pod przyśięgą) powiedział. *NiemObr* 106 (2); *GórnRozm* Mv; *ActReg* 96; *GórnTroas* 44; *LatHar* 78 (5); *WujNT* 1. *Cor* 6/8; *PowodPr* 79 (3); *SkarKaz* 123b; *KlonFlis* H (2). *Cf* »a jeszcze i (to)«, »a jeszcze ktemu«, »a nadto jeszcze«, »a owszem jeszcze«, »a snać jeszcze«, »a wźdy jeszcze«, »a zwałszcza jeszcze«.

»a jeszcze i (to)« [*szyk zmienny*] (8): *BierEz* L3v; *RejKup* o7; milcz a cierp wszytko, co ja chcę, a jeszcze i chwał, co ja czynię? *DiarDop* 99; *BielKron* 24; *RejPos* 317; *CzechRozm* 26; *SkarŻyw* 41; *CzechEp* 128.

»jeszcze ... a już« [*przy podkreślaniu równoczesności*](1): ieszcze potomek był wLesie y nie wiem iaki miałbydz aiuz oie^{go} opatrzeniu obiecaliście concludowac. *ActReg* 23.

»a (to) jeszcze ktemu (i)« [szyk zmienny] (43): *BierEz* E; *LubPs* F; Otoż mie tu Bog przygnał prąwie ku mey myfli/ A iezcże ktemu zdárzył żełcie do nas przyłzli. *RejWiz* 75v (3); *RejZwierc* G8; *RejAp* 184 (6); A drugi/ też ksiądz/ á iezcże ktemu Opát *GórnDworz* P2; *RejPos* 19 (25); *RejZwierc* 99v; *CzechRozm* 165 (2).

»a nadto jeszcze« (1): Oto ieft dziewká wáfzá zóná ma/ ktora cudzołóftwá fie dopuściłá/ á nád tho iezcże ná mą łmierć nápráwiłá. *HistRzym* 56.

»(a) nawet jeszcze« [szyk zmienny] (3): *CzechRozm* 142v; Także y Antychriřt/ y páńřtwá Rzymłkie/ [...] á iezcże nawet/ miałto ćiełefnych onych Hierozolimłkich/ duchowne niebiełkie łobie przywłáfczył *CzechEp* 370 (2).

»a owszem (a. owszejki) jeszcze« [szyk zmienny] (6): *RejPs* 34; *RejPos* 288v (4); á on też nád námi drzemie á przez páłcze pátrzy ná wfpomożenie náłze/ á owłzem iezcże dopułfczá iáwnie fie páłtwię łprzećiwnikom náłzym nád námi. *RejZwierc* 261.

»(a a. ale) snadź jeszcze« [szyk zmienny] (16): *RejPs* 101 (3); *SeklKat* F3; *RejKup* v7v; mniemali, żeby jem wolno bez nas trzeciego stanu w RP sejmować a snadź jeszcze i porządek jaki nowy stanowić. *DiarDop* 111; *LubPs* R6; *RejWiz* 50; *BielKron* 251; ná piłmo twoie niedbamy/ ále ie snadź iezcże ináčzey wywrácamy *RejPos* 226; *RejZwierc* 132 (4); *KochDryas* A2; *Oczko* 14.

»a zwłaszcza jeszcze« (3): *GórnDworz* L3; Abowiem nie ieft też to człówieczá łpráwá przywieść kogo ku wierzeniu BOłkim rzeczám/ [...] azwłáfczá/ iezcże Zydá *CzechRozm* 146 (2).

»ale(ć) jeszcze« (87): *LibLeg* 6/191v; mądrzy winarze nie dołić maią na tim iż wino dobrze zwierzchu zatikaią, ale iezcże włzytkę becżkę dobrze ościelaią aby tak iey wiatr nie dochodził *GlabGad* K2; *RejPs* 105v; *HistAl* I8; IchM nie tylko z tego żadnej rzeczy nie czynią, ale nas jeszcze nućá, cisną dekretały a mandaty WKM abyřmy milczeli. *DiarDop* 99; *GliczKsiąż* D8v (3); *LubPs* A5; *KrowObr* B3 (5); *BielKron* 82v (4); *OrzQuin* P4; *LeovPrzep* a3v; *RejAp* 154v; *GórnDworz* Z8; *RejPos* 54 (12); *RejZwierc* 17v (3); *CzechRozm* 109v (4); *Oczko* 24v; *SkarŻyw* 143; *CzechEp* 19 (4); *WerKaz* 300; *Phil* I2; *OrzJan* 108; *LatHar* 84 (2); *PowodPr* 65; [pan] Ze łam wyżył máiętność/ ma łobie zá żárty: Ale iezcże po łobie zołtáwia bękártý. *KlonWor* 62. Cf »ale jeszcze i«, »ale jeszcze ktemu«, »ale jeszcze nadto«, »ale jeszcze owszem«, »ale owszem jeszcze (ktemu)« »ale jeszcze snadź«, »ale też jeszcze«.

»ale jeszcze i« [szyk zmienny] (14): *MiechGlab* 52; *GliczKsiąż* D; *KrowObr* 188; *Leop* *A3v (2); *GórnDworz* Dd3v; Proć tego iż łámego/ przy zdrowiu záchował/ Ale iezcże y miáłtá/ ze włzytkim dárował. *HistHel* D (2); *CzechRozm* 198; *CzechEp* 95 (3); *WerGość* 254; *PowodPr* 76.

»ale(ć) jeszcze ktemu« (9): nie tylko áby cie miał przyiáć w łáłkę á w miłofierdzye łwoie/ áleć iezcże ktemu obiecúie w kroleřtwie łwoim vcżynić wdzyęcżne gody *RejPos* 354v (8); *RejZwierc* 4v.

»ale jeszcze nadto« = *insuper ... etiam Vulg* (3): *Leop* 4.Reg 3/18; *KuczbKat* 330; nie tylko wolno káždému z Królową iecháć/ ále iezcże nád to Król będzie vtráty nágradzáł tym co znią poiáďá *KochWr* 33.

»ale jeszcze owszem« (2): nie tylko áby nas wysłucháć miał oczł próřimy/ ále iezcże owłzem pyta á łzuka/ coby iezcże dla nas więcye vcżynić miał. *RejPos* 66; *RejZwierc* 192.

»ale (i) owszem jeszcze (ktemu)« (2): *RejPos* 256v; [obżarstwa i opilstwa] ták dálece łobie zá grzech nie poczytamy/ ále y owłzem ielzczę się drudzy z tego przechwałaią/ że łą mężni ná łpełnienie y ná dośiedzenie aż do białego dnia. *WerGośc* 211.

»ale też jeszcze« (2): Chcąc nie tylko łami dofyć BOgu zá łie vczyńić: ále też ielzczę vczyńkami łwymi zbytnimi drugich vbogácić. *CzechRozm* 220 (2).

»a(ł)bo jeszcze« (5): *BielKron* 239; Człowiek záłfte włzelki/ łwe obyczáiie ma/ ni łzczego iedno z przyczyn pochodzących od ciála: álbo ielzczę z náśienia *SienLek* 31; *CzechRozm* 262; *CzechEp* 31 (2).

»aż jeszcze« (1): odpowiedzieli: Nie poydziemy: [...] yżes nas wywiodł z łiemie Egypťkiewy/ ktora oplywála mlekiem y miodem/ żebyś nas pomorzył ná pułzczy/ aż ielzczę chcelz pánowác nád námi [quod eduxisti nos de terra, quae lacte et melle manabat, ut occideres in deserto, nisi et dominatus fueris nostris]? *Leop Num* 16/13.

»i (to) jeszcze« = *adhuc et Vulg* [szyk zmienny] (71): Sługá nas w dom wpuścić niechciał/ Y ielzczę nas pfy podziálał *BierEz* E2v (2); *SeklKat* I4 (2); *Diar* 60; *Leop Rom* 3/7; Káliguły wuiá łwego obyczaiow poczał náłładowác/ y ielzczę go w nich przechodził. *BielKron* 145 (4); *RejPos* 301; *RejZwierc* 16v, 104; *WujJudConf* 176; *BudBib* B3; *CzechEp* 59 (5); *WerGośc* 230; *KochPam* 87; *GórnRozm* Av (2); *LatHar* 639 (2); *SarnStat* 827; *GrabPospR* N2v (2); *PowodPr* 65 (3); *CiekPotr* 54. Cf »a jeszcze i«, »ale jeszcze i«, »i jeszcze k(u) temu«, »i jeszcze nadto«, »i owszem jeszcze«.

»i jeszcze k(u) temu« [szyk zmienny] (7): *RejPs* 146; *GliczKsiąż* D2v; *LubPs* Y3v; á tá wdzyęcność ktorą vczyńił ku mnie iáko ku Pánu łwemu/ ielzczę cie ktemu y zbáwiłá. *RejPos* 215 (3); *RejZwierc* 186v.

»jeszcze nadto« (1): I ielzctze łie nád to piłác niewłtydałz *KrowObr* 182v.

»i owszem jeszcze« (9): *RejAp* 18v; *RejPos* 195v (5); *RejZwierc* 144v; [Wielki Kniáz] nie dał im áni wzmianki czynić o Liflantkiewy ziemi/ y owłzem łie ielzczę vpominał wlyłtkiewy Kurlándkiewy ziemi *StryjKron* 782; *LatHar* +8.

»jeszcze ktemu« (82): [Żydowie] niebáli łie zabitz łyna bożégo/ Iezufa niewinnégo/ ielzczę k temu w łwięto. *OpecŻyw* 83; *RejJóz* E3v; *DiarDop* 102; *LubPs* R6; *RejWiz* 31v (2); *RejPos* 256v (9); *KuczbKat* 140; *RejZwierc* 143v (2); *PapPan* Y2v; *KarnNap* ktv (3); *KochTarn* 77. Cf »a jeszcze ktemu«, »ale(ć) jeszcze ktemu«, »i jeszcze k(u) temu«, »owszem jeszcze ktemu«.

»owszem jeszcze« [szyk zmienny] (41): *LubPs* cc6; *RejAp* 61 v (2); *RejPos* 80 (7); *RejZwierc* 45v (2); á nigdy Sármate nie byli Ołdowniki áni Alexándrowi wielkiemu áni Pańłtwu Rzymłkiemu/ owłzem ielzczę łie w Kronikach náyduie/ o wielkiewy miłóści Alexándrá przeciw Sármatom. *MycPrz* II D; *CzechRozm* 235 (4); *CzechEp* 17 (4). Cf »a owszem (owszejki) jeszcze«, »ale i owszem jeszcze«, »ale jeszcze owszem«, »i owszem jeszcze«, »owszem jeszcze ktemu«.

»owszem jeszcze ktemu« (1): to ielł obiecano tákiewy káždemu kto vwierzy łim łłowom á łym obietnicam moim/ iż nigdy łádzon nie będzeye/ owłzem ielzczę ktemu zemną będzeye łádzilł ine narody á niewierne Pánu łwemu *RejPos* 177.

»jeszcze snadź« [szyk zmienny] (4): *LubPs* R6; *BielKron* 251; zacny człowiek iákiś: á Krol bez wátpienia/ Onych cnych boháterów ielzczę łnadź náłienia. *KochDryas* A2; *RejZwierc* 69v.

»też jeszcze« (6): Piotr Święty byli kiedy w Rzymie. A Iż też iefzcze podpierałz pychy Papieża Rzymkie⁸⁰ powiedaią/ iż Piotr Święty był w Rzymie Papieżem? *KrowObr* 19v (4); Cf »ale też jeszcze«.

Wyrażenia: »(a) co(ż) jeszcze« = *co więcej, tym bardziej* (6): woli sie za ffełag albo za grofz dąć vkrzyżowąć/ á niželiby go myał vdzielić ná náuki fynowi fwemu. A což yeflcze o złoty yeden albo kilkádzyefiät *GliczKsiąż* M2v (2); *CzechRozm* 26; á załz to nie niewola gdy v moich okien w nocy kto ftrzelá [...] Co iefcze/ we dnie idę łobie/ ábo iádę/ áli kule z pułhakow imo vcho lecąc wczorá podle mnie dwu/ dziś przedemną iednego zábili *GórnRozm* A3v (3).

»nuż jeszcze« = *co więcej* (2): Aza tego niewiefz/ co przeciw niemu mowią [...] Nuż iefzcze/ izali y tego nie baczyłz iáko wiele iefł fałszywych krześcijan *CzechRozm* 223; *WyprPl* C2.

β. Itak, mimo to (43) : [mysz] Rzekłá/ kotku [...] Bych cię też zdechłym widziáłá/ Iefzczebych zbieżec nie śmiáłá *BierEz* Kv; *OpecŻyw* 84; chociaży bil zołthawil hospodarem yednego Czyganyna abo Murzyna, yescie bichmy yego przyaly *LibLeg* 6/ 190v; *KrowObr* 34v; *BielKron* 294 (2); *RejPos* 292; *CzechRozm* 148v; *PaprPan* Bb3v (3); Byś na dáley w niey zábieżał/ iefzcze v krefu łtoifz. *SkarŻyw* 47; *KochFr* 38 (2); ábym raz tylko godnie przyiáł ten nachwálebniefzy Sákráment/ iefzczeby^m nie mogł dułze fwey ná vczczenie ciebie wielmożnego y fpániáłego Máieřtatu Pána/ łufznie przygotowác *LatHar* 216.

Połączenia: »a jeszcze« (3): *KochFr* 30; *CiekPotr* 33; Cefarz y broni do kořciołá nie niołł: á ci w kořciele ftrzeláią y zábijáią/ á iefcze bez karánia zołtáią. *SkarKazSej* 681a.

»(a) wždy jeszcze« [szyk zmienny] (16): *RejJóz* H3v; *KrowObr* 16 (13); By ále wždy w trawę zwáłáfzywłzy puřciłá iefzczeby wždy iáko táko/ kiloby nie pryřkowáłá. *RejZwierc* 159v (2).

»i jeszcze« (1): Bo ieden chciáłby wřzytki ná ťwiećie kroleřtwá mieć/ y iefzczeby fię imi nie vgářil. *SkarKaz* 637b.

Fraza: »jeszcze (by) nic« = *nec dum Mącz* (8): *RejWiz* 5; *RejFig* Dd3v; *Mącz* 97c (2); [O hołdzie wołoskim] Z hołdowniká łáfiádá złego vczynili. Iefzczeby nic by tylko łam był tym łáfiádem/ Ale nam drugim groži bárziefy niźli grádem. *RejZwierc* 246v (4).

γ. Przynajmniej (35) : *OpecŻyw* 85; *MurzHist* Q3v; *MurzNT* 111; *LubPs* O; [pijak] A by iefzcze ná mieyfcu gdzye poczáł dořiedzyał/ Ale chce iż pan łzalon áby každy wiedzyał. *RejWiz* 16v; Chwáłá Bogu s tych przygod žechmy iefzcze zdrowi. *RejWiz* 109 (8); *BielKronCies* Mmmm3; *HistRzym* 112v; *RejPos* 61v (2); *BielSat* [I4]; Ale iefzcze dobrze iż to [ludzie] pámiefiáią łkąd rodem wyřli ábo co łie około nich toczy *RejZwierc* 100 (3); *CzechRozm* 239; *CzechEp* 187; *BielSjem* 14; *KochWr* 34.

Połączenie: »jeszcze wždy (też)« (11): [stary oracz] Mowil z łobą niźli łkonam/ Iefzcze wždy też ludzi poznam. *BierEz* Hv; A kogo tak łmierć załtanie. I[e]lcze to wždy dobre znamie. *RejKup* d2; *MurzHist* M2v; *GórnDworz* L13; *RejAp* 160v; Iż bym był nie przyřzedł/ á nie oznaymil im wřzythkiego/ iefzczeby wždy byli iáką wymowkę mieć mogli. *RejPos* 190v (4); Bo wždy ow [pies] czo łzczeka iefzcze wždy przelřzega/ że wždy cžłek nań łobie kijá łzuka *RejZwierc* 83 (2).

δ. Uwydatnia dezaprobatę (4) : *LibLeg* 6/190; Etiam nunc me subducere istis dictis postulas, Iefzcze mi łie y teras temi łłowy wykręćic chceřz. *Mącz* 315c; [mężczyźni] tego nie baczą/ iż co w nich

íámých s tyfiácá rázow raz íie trefi/ íeízcze wie to Bog íáko/ to w białyhgłowach vftáwicznie íie náyduie *GórnDworz Aa8v; WyprPl C.*

*** *Bez wystarczającego kontekstu (1) : Nondum, íeízcze. Mqcz 250a, 431c; CzechRozm **7v; Adhuc – íeízcze, Az dotąd. Calep 23b.*

Synonimy: A. a. aż, dotąd, poty; b. α. β. już; B. nadto, oprócz, także; α. nawet; β. mimo; γ. przynamniej.

*Cf **JESZCZEĆ, JESZCZEŻ***

JZ